

Věčná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník IV. — Číslo 31-32

V Zlatci dne 5. srpna 1949

Cena 6 Kčs

Letošní žně ve znamení pokroku

Svou zeměpisnou polohou a podnebními poměry má náš stát při rozvrhu žňových prací určitou výhodu v tom, že jejich intenzity přibývá v časovém pořadí od východu na západ. Když se tedy v Čechách žňový ruch rozvíjí, vstupují žně na Slovensku již do své konečné fáze. Letos ovšem počasí způsobilo určité diference a proto mají žňové práce všude rychlý spád.

Při letošních žních můžeme pozorovat značnou změnu proli žním dřívějším. Zatím co jindy vyjížděli sekáči nebo ženci, vyrukovaly dnes mezi lány samovazače a kombajny. Všude zní radostná píseň traktorů, píseň pokroku. Ukazuje se, co znamená mechanisace zemědělství, která v prvním roce pětiletky udělala značný skok kupředu. Ale nejenom tady, už v přípravách na žně se jevil pokrok. A ukazuje se také, jak velmi letošním žním prospívá, že byly včas připraveny žňové brigády i pohotovostní zálohy pro jejich eventuální doplnění. Nový způsob práce a nový duch v práci valně přispívá k tomu, že sklizeň letošní bohaté úrody rychle pokračuje.

Tak podle zprávy Ústřední sklizňové komise bylo už k 23. červenci t. r. Ústředím pro hospodaření se zemědělskými výrobky vykoupeno celkem 243 tun pšenice, 1639 tun žita, t. j. celkem 5882 tuny chlebovin, 1074 tun ječmene, 23 tun ovsu a 3142 tun řepky.

Je tedy zřejmé, že přes všechny nepříznivé okolnosti, jež způsobilo nenormální počasí, je úspěch letošní sklizně veliký. A v tom — čím rychleji bude úroda sklizena a zabezpečena tak proti zkáze — v tom máme záruku, že svoji životní úroveň budeme moci stále zvyšovat.

Můžeme radostně hledět vstříc příštím dnům, neboť velké klasy, jichž tak bohatě je vidět letos v poli vláť, nám dají chléb a zabezpečí tak výživu našeho pracujícího lidu. Ž.

Jiří Havel:

Země

Dech léta zašleštil v kalendáři
a štětky klasů pozlatily zem.

V rachotu strojů a s úsměvem v tváři
jdou ze široka statní hospodáři,
požehnaní už příštím krajícem.

Kam dosaháš, pokoj a mír se klene
a všude kolem píseň lásky zní.

Kam dosaháš, jsou lány rozvlněné,
ve kterých ruka, ztvrdlá do kamene,
kosou už kráji sousto nových dní.

Teď, v čas, kdy rodiš, budiž pozdravena
mózolem tvrdým, potu krupějí.

Ať v hedvábí, či v hadrech oblečena,
jsi nejsladší a nejkrásnější žena,
jsi Polárka, i kompas nadějí.

Předpoklady úspěšné sklizně

Žňové práce jsou v plném proudu. Nástup ke žni se děl zásluhou včasné a zevrubné přípravy za podmínek poměrně příznivých a tak již v prvních týdnech sklizňových prací přinesly velmi dobré výsledky. Jestliže však žně bývají téměř vždy ve znamení závodění s časem, o letošních žních to platí dvojnásob. Počasí dovede totiž o žních udělat řádnou čáru přes rozpočet. A letošní povětrnost stále ještě není tak ustálená, abychom nemusili počítat s překvapujícími obraty. Proto musí být pro letošní žně vůdčím heslem: dokončit sklizňové práce a svoz obilí co nejrychleji.

Pro rychlé pokosení obilí musíme mít především pohotově dostatečný počet strojů, a to všude tam, kde možno strojů použít. Ani jeden použitelný samovazač nebo žací stroj nesmí zahálet. Tam, kde strojů nelze použít, dále při sklizňových pracích jako je stavění panáků, nakládání a odvoz obilí, přichází k platnosti především lidská pracovní síla. A těch stále ještě není dost, když povážíme, že nejistá povětrnost může vytvořit situaci, kdy každá hodina, ba minuta bude rozhodovat o tom, zda letošní krásná úroda nebude poškozena. Nejen se zřetelem na hojnost letošní obilné úrody, ale i s ohledem na nejisté počasí je letos potřeba zemědělských brigád mimořádně veliká. Státní a veřejná správa dobře pochopila tuto naléhavost a proto bylo rozhodnuto,

že se počet zaměstnanců z ústředních úřadů státní a veřejné správy, kteří vypomohou na žních, zvyšuje z dřívějších 20% na 33% celkového počtu zaměstnanců. V sídlech úřadů budou pocháňeny jen nejnútnejší denní služby, zaměstnanci, kteří se tím uvolní, zúčastní se žňových prací. Je ovšem třeba, aby hromadná účast na sklizňových pracích nezůstávala omezena jen na určité skupiny obyvatelstva, nýbrž aby se letošních žní zúčastnily všechny vrstvy, zejména také příslušníci svobodných povolání, řemesel a živností, obchodníci spolu se zaměstnanci distribuce a ostatních oborů. Mládež svou hojnou účastí při letošní sklizni dává dobrý příklad pochopení významu letošní sklizně.

Jde tu opravdu o význam mimořádný, uvážíme-li, že letošní bohatá úroda může konečně zahladit rány, které jsme utrpěli předloňským katastrofálním suchem a ze kterých nás loňská průměrná sklizeň vyléčit nemohla. Letošní žně, budou-li včas a úspěšně provedeny, mohou se stát opravdu rozhodujícím krokem na cestě ke zvýšení naší životní úrovně. Ze zkušeností víme, že hojnost jednoho druhu potravin působí, že přibývá i potravin ostatních. Bude-li letos dostatek chleba a mouky, můžeme s pevnou nadějí očekávat, že se v dohledné době podstatně zlepši také zásobování masem, mlékem a tuky, a to tím spíše,

že letošní sklizeň sena a pícnin spolu s dostatkem ostatních krmiv zajišťuje našemu dobytčáctví dostatečnou krmnou základnu, abychom mohli počítat nejen se vzrůstem početních stavů, ale také se vzrůstem produkce mléka a se značným přírůstkem živé váhy. A zkušenost nás také učí, že vše, co získáme včas a úspěšně sklizenou úrodou, přijde k dobru celému našemu hospodářství. Zmenšená potřeba dovozu potravin se nezbytně projeví také na našem domácím trhu výrobků průmyslových, jimiž jinak musíme platit dovoz. Znamená to také úsporu devis, za které si můžeme opatřit suroviny, kterých naše výroba potřebuje. Otvírá se nám i vyhlídka na to, že letošní sklizeň stane se základem k návratu do normálních zásobovacích poměrů, zejména pak že nám umožní vytvořit si určitou rezervu pro léta příští. V každém případě můžeme letošní sklizeň považovat za důležitý stupeň k blahobytu a proto jistě je hodna toho, abychom jí věnovali několik dnů své práce.

Nedopustíme

šíření plevelu

Doba žni je příhodnou dobou i k ničeni plevelu. Plevel, který unikl zásahům zemědělce v době svého počátečního vývoje, zmohtněl, případně dozrál a čeká jen na vhodnou příležitost, aby se rozšířil dále a zabezpečil své potomstvo. Tuto příležitost mu dává sklizeň. Proto při sklizni vybíráme vzrostlý plevel z hrsti a pokosů a připevňujeme na vály žacími stroji lapače semen. Neúčinnějším však prostředkem je včasná a dobře provedená podmítka. Aby se podmítka neminula účinkem, musí být mělká, 5 cm, nejvýše 10 cm. V takovém případě zaorané semeno plevelu brzy vyklíčí a následující orbou je zničeno. Podmítka je však i přípravou pro zimní orbu, neboť uchovává v půdě vláhu, jež umožňuje jakostní orbu a přípravu půdy pro podzimní seti. K seti použijeme jen dobře přečištěného osiva a v případě hnojení jen dobře uleželého chlévského hnoje, prostého semen plevelů.

V době vegetace ničí se plevel všemi prostředky: vláčením, plečkováním, okopáváním, pletím a postřikem. V zásadě bojujeme proti plevelům:

1. řádným obděláváním pozemků,
2. vhodným osevním postupem,
3. používáním přečištěného osiva,
4. vláčením a usmykáváním pozemků před setím,
5. po zasetí vzešlý plevel ničí se vláčením, plečkováním, okopáváním, pletím, strojenými hnojivy, postřikem, zelenou skalici a jinými vhodnými prostředky a sečením vzrostlého plevelu,
6. včasným provedením podmítky a přivalením,
7. kompostováním zbytků a semen plevelu. TMZ

Zásobte se včas uhlím a koksem

Zemědělci pravidelně čekají k odbírání uhlí a koksu až do podzimu. Pak nastane kalamita nejen v dovozu, ale také se zřeteluje práce dolům. Včasným odebráním předejde velkému nepřijemnostem. K.

Jednota města s venkovem

Dnes po celé republice statisíce rolníků napínají své síly, aby žňové práce byly provedeny co nejrychleji a bohatá úroda byla včas sklizena.

Ale letošní žně nejsou jen věcí rolníků.

Na vesnice se dnes rozjiždějí stovky strojích a pomocných brigád z měst, ochotných pomoci všude, kde je toho naléhavá potřeba. Vytváří se tak těsné společenství lidí z venkova a měst, společenství socialistického chápání významu zemědělství pro zajištění výživy národa i pro pokrok zemědělské výroby, vybavené nejmodernějšími technickými prostředky. Velké úsilí vynaložené k zvládnutí letošních žňových prací sblízuje pracující lid z venkova a měst a obě tyto složky názorně poučuje o významu svazku dělníků a rolníků, bez něhož by výstavba lepší budoucnosti republiky nebyla možná.

Vzájemné poznání a opravdové sblížení pracujících z měst a venkova je také základním předpokladem uskutečnění socialismu u nás. Lidově demokratický stát pomáhá malým a středním rolníkům, vede je do boje proti vesnickým bohatcům a statkářům a usiluje o to, aby malé a střední rolníky vymanil z jejich škodlivého vlivu.

Teprve ve spojení s dělnickou třídou se rolnictvo domáhá nových výmohostí, přemýšlí o nových a výhodnějších způsobech hospodaření,

které jsou základem vzestupu úrovně rolníků. Teprve nyní se také otvírají i jasnější výhledy do budoucna, neboť lidově demokratický stát pozemkovou reformou, daňovými úlevami, spravedlivou cenovou politikou, sociálním pojištěním rolníků a rozvojem zemědělského družstevnictví se postaral o uskutečnění dávných požadavků pracujícího lidu našeho venkova.

Lidé z města, kteří v této době přicházejí na venkov pomáhat v brigádách, mohou se na vlastní oči přesvědčit, jak se tvář našeho venkova mechanisací zemědělských prací a jejich plánováním od základů změnila. Uvidí, jak jednotná zemědělská družstva se stávají významným pomocníkem při zvyšování zemědělské výroby a vůbec rozvoje hospodářského, sociálního a kulturního života. Vesnice roku 1949 je na postupu. Rolníci porovnávají své dnešní postavení s minulostí a s postavením rolníků na západě v kapitalistických zemích. Ukazují se výsledky společného postupu rolníků proti kapitalistům a reakci společně s bratrskou dělnickou třídou. Pracující lidé venkova a měst stojí dnes na společném základně, vzájemně si pomáhají a tak tvoří i jednotnou frontu obrany revolučních výmohostí, které jsou zárukou našeho šťastného rozvoje a dosažení socialistické budoucnosti bez jakýchkoli otřesů a zdlouhavých cest. Pr. K.

Prof. Dr. Frant. Hrdlička:

O jazyce volyňských Čechů

Po obnovení samostatnosti státního života v roce 1945 byly osídleny všechny bývalé poněmčené kraje českým obyvatelstvem. Přišli sem jednak obyvatelé z českého vnitrozemí, jednak krajané ze zahraničí. Zahraniční krajané se tak dočkali splnění dávné touhy svých předků i touhy své, když se mohli vrátit do vlasti svých otců. Uvážíme-li, že mnozí z nich žili v cizině v prostředí celkem přátelském a v sociálních poměrech utěšených, ba mnohdy lepších než příslušníci národa domácího, jistě musíme uznat, že je k nám přivedla jediné velké a čistá láska k vlasti a k národu. To platí především o větvi našich volyňských krajanů, kteří dokázali své upřímné a mužné vlastenectví nikoliv slovy, nýbrž činy, jimiž znovu potvrdili, že tvořili za hranicemi českou větev, mohutnou kulturně i sociálně.

Své uvědomělé češství dokázali nejen vysokým procentem účasti na osvoboditelském díle naší východní armády Svobodovy, nýbrž i zachováním českého způsobu života, české kultury a z toho především čistoty mateřského jazyka. Ve větším počtu osídlili bývalí volyňští krajané zejména Zatecko a Podbořansko a utvořili tím vlastně jediný jazykový svérázný celek na bývalém německém území.

O jiných jazykových skupinách nemůžeme v těchto krajinách ani mluvit, protože ostatní obyvatelstvo přišlo z vnitrozemí ze všech koutů státu, a pokud přišlo z ciziny, nepředstavuje ani zdaleka takový počet, jako je tomu u osídlenců volyňských. Ani v budoucnosti nelze patrně očekávat utvoření nějakého nového pohraničního nářečí. Jsme-li svědky toho, jak se stále více a více stírají jazykové rozdíly mezi starými nářečím, která si vydobyla místo i v literatuře, tím méně můžeme předpokládat vznik nářečí nového, protože tvoření dalších rozdílů dnes brzdí nejen škola, nýbrž i noviny, rozhlas a velká fluktuace obyvatelstva z jedné krajiny do druhé. Za této situace jsou pak volyňští Čechové jediní, u nichž můžeme mluvit o jazykových zvláštnostech.

Při posuzování jazyka našich krajanů navrátilivších se z Volyně nesmíme zapomínat na důležitou okolnost, že totiž žili v jazykovém okolí polštiny, ruštiny a ukrajinštiny. Tato skutečnost však nepůsobila příznivě na zachování jazykové ryzosti, jak

by se na první pohled zdálo. Je známo, že člověk zapomíná svou mateřštinu nebo aspoň ztrácí jemný cit pro ni mnohem rychleji, když žije v prostředí jazyka podobného a příbuzného, než mezi příslušníky úplně odlišného jazyka, jiné jazykové skupiny. Konkrétně řečeno, je pro nás mnohem snazší zachovat svou mateřštinu neporušenou mezi Němci nebo Francouzi, než mezi Poláky nebo Rusy. Veliká podobnost nebo někdy dokonce stejný způsob vyjadřování vytlačuje z paměti velmi rychle vzpomínky na znění mateřského jazyka. Toto nebezpečí nebylo ovšem u českých lidí na Volyni tak bezprostřední, protože žili v souvislém území mezi sebou, dorozumívající se mezi sebou samozřejmě svou mateřštinou a omezující se na hovor v cizí řeči jen ve styku s úřadem nebo s příslušníky sousedních vesnic.

Kromě tohoto důvodu zeměpisného vedlo jej k zachování mateřského jazyka i oprávněné sebevědomí, že kulturně i sociálně převyšovali okolní obyvatelstvo domácí, které bylo tehdejšími vládnoucími třídami udržováno úmyslně v nevědomosti.

Postupem doby se však styky přístěhovalců s domácím obyvatelstvem množily rozrůstáním vztahů hospodářských, společenských i kulturních. Stýkali se mezi sebou v zemědělnictví, ve vojsku, ve společnosti a v neposlední řadě musíme připomenout, že docházelo ke sňatkům. Tím nastává vzájemné přejímání jednotlivých výrazů i způsobů vyjadřování, a to tím spíše, že česká škola, tento uvědomovací a jedolící jazykový prvek, všude nebyla. Při známé české schopnosti i ochotě osvojovat si cizí jazyky, jak o tom mluví již klasický obránce jazyka českého Bohuslav Balbín, je samozřejmé, že našim lidem nedalo mnoho práce, aby se dohovoreli s místním původním obyvatelstvem jejich mateřskou řečí. Nebyly vzácné případy, že Čechové z Volyně mluvili polsky, rusky i ukrajinštinou.

O této skutečnosti se můžeme přesvědčit i ze stránek týdeníku volyňských Čechů „Věrná stráž“, kde otiskují články v ruštině, polštině i ukrajinštině od českých autorů. Na kulturní olympiádě, kterou pořádali naši spoluobčané z Volyně letos již po druhé, byly oceňovány básně české, ruské, polské a ukrajinské od jediného autora. Lze tedy konstatovat,

že naši krajané na Volyni žili v jazykovém území ruštiny, polštiny a ukrajinštiny, a že všechny tyto slovanské jazyky zanechaly v jejich řeči značné stopy.

Nejvýraznější vlastnost, kterou Volyňští přejali do své mateřštiny od těchto jazyků, je ztráta citu pro rozeznávání dlouhých a krátkých samohlásek (mluvnický se tomu říká rozdíl kvantit). Tato sluchová neschopnost rozeznával samohlásky, a tudíž i slabiky krátké od dlouhých, není tak patrná ve výslovnosti jako v písmě. Je sice pravda, že ani v písmě nevede tato neznalost české kvantitativy v neporozumění, ale může vést k různým výkladům a k nejasnosti situace. Vzpomeňme jen, jakou důležitost přikládal české kvantitě na př. Jungmann, když ho to přivedlo až k doporučení básnictví časoměrného místo přízvucného, anebo si všimneme rozdílu mezi slovy na př. drahá a dráha, svatý a svátý a pod., a jasně vidíme, že rozeznávání délky a krátkosti je v češtině důležité, že délka je schopna úplně změnit význam slova. Tímto potlačením délky se Volyňští nejvíce blíží nářečí lašského, jímž mluví na Moravě a ve Slezsku právě v krajinách, jež jazykově sousedí s polštinou. Protože rozeznávání kvantit je věc spíše sluchu než pravidel mluvnických, potrvá ještě delší dobu, než si z častého styku se svým novým českým okolím zvyknou rozeznávat krátkost a délku. Je to pro ně asi tak obtížné, jako je pro Čecha stanovit na správnou slabiku pohyblivý přízvuk v ruštině.

Jiná nápadná vlastnost, kterou převzalo volyňské nářečí od polštiny a ukrajinštiny, je přízvuk slovní. Čeština má sice také slovní přízvuk, je však stále na první slabice ve slově (přízvuk stálý) a není tak výrazný jako přízvuk v polštině nebo v ukrajinštině. Polský přízvuk na předposlední slabice zazní u Volyňských i v některých slovech českých a ukrajinských, resp. ruský přízvuk se uplatňuje tím, že se přízvucná slabika vysloví s přílišným důrazem a ostatní slabiky téhož slova se vysloví nejasně.

Jazyk volyňských Čechů je charakterisován dále odlišným výslovním některých hlásek. Souhlásku v na konci slabiky vyslovují obouretně, na př. zpě místo „spě“, Kaukaz místo „Kafkaz“ a pod. Blíží se tím nářečí východočeskému, kterého užíval ve svých dílech charakteristicky

Al. Jirásek v přímých řečech. Je slyšet i rozdílnou výslovnost měkkého a tvrdého i - y. Toto rozlišování je velmi nápadné, protože spisovná čeština nerozeznává výslovnost těchto dvou hlásek již od dob Husových.

Zde vykonala ukrajinština svůj vliv. Stopy vlivu ukrajinského jsou i v těch cizích slovech, kde se vyslovují **h** místo původního **g**. Čeština jako jazyk slovanský neznala původně výslovnost souhlásky **h**, na jejím místě bylo všude **g**, jak je tomu dosud v jiných jazycích slovanských. V češtině se však změnilo v **h** již v době předhistorické, t. j. v době, z níž nemá jazyk žádné písemné památky. Už na počátku doby historické přestala příčina změny působit, takže cizí slova se souhláskou **g**, přejatá z cizích jazyků v době historické, toto **g** bez pořízi zachovala. Jazyk ukrajinský prodělal tuto změnu mnohem později, takže zde zasáhl vývoj i **g** v slovech cizích. Z ukrajinské výslovnosti přejali pak čeští lidé vyslovování heneralissimou, propahanda, telehram a j.

Vliv ruského jazykového okolí se výrazně jeví také v zachovávaní ně-

kterých slov přejatých ze spisovné ruštiny. Jde většinou o výrazy, které přejala ruština i polština z němčiny nebo z francouzštiny. To je jeden z nejcharakterističtějších znaků volyňského nářečí, protože se tím zřetelně liší od spisovné i hovorové češtiny, která má pro stejný význam slova domácí původu slovanského. Do této skupiny patří slova jako: gazeta, butylka, examen, poema, ratovat, maltretovat, univerzitet a j.

Při výslovnosti těchto cizích slov je pozoruhodné, jak pod vlivem ruštiny vyslovují měkce všude tam, kde spisovná čeština vyslovuje tvrdě. Lze slyšet z úst volyňských Čechů vyslovovat nihilism, univerzitet, posifivny, direktor, disciplina atd. S mezi dvěma samohláskami nebo po souhlásce **r** v cizích slovech, kde čeština vyslovuje **z**, čtou Volyňští většinou jako **s**, na př. kursista, universitet a j.

Kromě ve slovníku zanechala ruština stopy i ve skladbě jazykové. Podle ruštiny říkají pět let tomu nazad, neuspěl jsem to udělat, v tisíc devět set čtyřicet devátém roku, dnes je dvacet devátého května,

vzali se do práce (= dali se do práce), snažil se, aby znát všechno, protiv souseda (= proti sousedovi), spojky a používají ve smyslu odporovacím a mn. j.

Celkem lze konstatovat, že naši volyňští krajané zachovali svou mateřštinu čistou a jadrnou, a jsou-li v ní někde patrné stopy cizí, je to vliv jazykového sousedství jiných jazyků slovanských.

Tento malý příspěvek, který je dělán jen ze zkušenosti a z denního styku s bývalými volyňskými obyvateli, je první pokus o stručnou charakteristiku jejich jazyka a bylo by škoda, aby se nářečí tak zajímavé větve českého národa, jakou představují „Volyňáci“, nedočkalo zevrubnějšího popisu a rozboru.

Ten však nelze dělati zpaměti, zde se musí badatel opírat o hojný materiál písemný, o nějž je však nouze.

Po nějakém čase pobytu volyňských Čechů ve vlasti bude se naskýtat zajímavá otázka, do jaké míry se přizpůsobili češtině českých zemí, a naopak, čím jazykově působili na obyvatelstvo z vnitrozemí.

Co je to větrolam

Člověk díky své vrozené inteligenci připadl kdysi na myšlenku záměrně přizpůsobovat místní poměry půdní potřebám výživy, mýlit lesy a získané plochy využít k pěstování plodin. Tak došlo postupně k hrubému porušování rovnováhy v přírodě, které se projevilo v poklesu srážek, zmenšením vlhkosti kulturní půdní vrstvy, zesílením větrným prouděním, provázeným jeho účinky vysušovacími a lesními polomy, zvýšením počtu a intenzity bouřek a krupobití, katastrofálními odtoky vody. A takto porušenou rovnováhu přírody hleděl a hledí člověk napravit, a to je možné jen za lesňováním neúžitků polí (jako břehy, rokle, stráně atd.), regulací vodních toků, budováním přehrad, rybníků a umělých nádrží. A tu v době katastrofálního sucha jsme slyšeli, že ta aneb ona brigáda na Žatecku vysázela tolik a tolik set a tisíc stromů „větrolamů“, t. j. ochranných lesních pásů. Na Moravě také sázeli „větrolamy“, a tak vzniklo krásné české slovo, ačkoliv není ještě snad oficiálně ustáleno.

Co to jsou v podstatě větrolamy? Jsou to lesní pásy 7 až 35 m široké o různých délkách, vytvořené z lesního stromoví, zavětvené ve všech výškových etážích, počínaje dolejškem, kde sázíme keře, a mezi jiné stromy také duby, které jsou velmi silné a vzdorovitě. Ovšem větrolam nemá tvořit plnou stěnu, která by vltř zvedala do výše. Vltř jí má pronikat, při čemž však jeho rychlost má být brzděna. Takovéto větrolamy jsou větrolamy hlavní, které vedou podle některých názorů ve směru

sever—jih, podle jiných názoru v různých směrech. K tomu se dělají větrolamy vedlejší, které jsou užší a též mohou být nižší. Úkol větrolamu je: ochrana zemědělské půdy, zmenšování výparu vody z půdy, mírnění škodlivého účinku větru, udržování vyšší relativní vlhkosti vzduchu, a ve snižování možnosti pozdních nebo raných mrazů, krupobití, bouří a bouřek, ve zvyšování atmosférických srážek, zachycování a ničení plevelu, čištění vzduchu, zachycování vody z tajícího sněhu, slouží také jako hnízdiště ptactva a jiných užitečných živočichů, a konečně produkují dřevo. Začalo se o větrolamech loňského roku hodně psát, a tu jsem slyšel „zase něco nového — někdo si to vyzpomene...“ Tak to tedy ne, není to nic nového. Takové ochranné pásy se od pradávna používají s velkým úspěchem v Dánsku, Holandsku, Irsku, Škotsku, tedy ve státech, kde vanou čilé mořské větry. Moderní vysoké ochranné pásy vyhovují mnohem lépe. Myslím se v nich nedaří. Mnohem více se vyskytují ve vysokých větrolamech krkci, které třeba považovat za hlavní ničitely ponrav, vždyť kraj bez krků je krajem chroustů, a proto pozor na hubení krků!

Ve vysokých větrolamech také ráda hnízdí sova, a jak víme, každá sova pochytá dvacetkrát více myši nežli kočka. V nynější době se větrolamy budují především v SSSR a v Americe, kde se při pokusech velmi osvědčily. U nás musíme těmto větrolamům věnovat také velkou pozornost.

V. L.

Da ší zlepšování zásobování

President republiky Klement Gottwald zařadil stálé zlepšování našeho zásobování mezi přední programové body výstavby socialismu v naší republice. Z toho vyplývá i stálá a soustavná péče vlády nejen o zvyšování výroby, ale i o řádnou distribuci životních potřeb. Potvrzuje to skutečnost, že k zlepšení potravinových dávek dochází vždy ihned, jakmile jsou pro to dány podmínky. Tak v srpnu byla zvýšena nynější dávka masa o 100 gramů, čímž se nedávné přechodné snížení dávky masa omezuje na 200 gramů, při čemž nutno ovšem poznamenat, že se za tuto dávku masa dostává náhrada v tucích nebo vejcích (buď 400 g margarínu nebo 4 vejce, spotřebitelé do 20 let event. také 200 g másla). Kromě tohoto zlepšení v dávce masa zlepšuje se v srpnu též poměr kvalitních tuků v celkové dávce, a to tak, že bude o 100 g zvýšena dávka másla. Jsou též ohlášena zlepšení na volném trhu. Kromě jiných opatření bude uvolněna sůl z přidělového řízení a do volného obchodu bude uvedeno i mýdlo. Dětská výživa bude prodávána ve všech prodejnách mlékáren. Také ceny limonád budou sniženy.

Je také počítáno pro zemědělce jako zaměstnance v průmyslu se zvýšeným přidělem pracovních obleků, pro ženy šátků na hlavu, dále obuvi, holinek a p. Pětiletka plánovitě zlepšuje naše celkové zásobování a tím i naši celkovou životní míru. Pětiletka však apeluje na pracovníky té ruče každého z nás.

А. С. ПУШКИН - ГОРДОСТЬ СЛАВЯН

(Продолжение)

Prof. Zachariás VOMÁSKA

ДЕРЕВНЯ

Приветствую тебя, пустынный уголок,
 Приют спокойствия, трудов и вдохновенья,
 Где льется дней моих невидимый поток
 На лоне счастья и забвенья.
 Я твой — я променял порочный двор цирцей,
 Роскошные пиры, забавы, заблужденья
 На мирный шум дубров, на тишину полей,
 На праздность вольную, подругу размышленья.
 Я твой — люблю сей темный сад
 С его прохладой и цветами,
 Сей луг, уставленный душистыми скирдами,
 Где светлые ручьи в кустарниках шумят.
 Везде передо мной подвижные картины:
 Здесь вижу двух озер лазурные равнины,
 Где парус рыбака белеет иногда,
 За ними ряд холмов и нивы полосаты,
 Вдали рассыпанные хаты,
 На влажных берегах бродящие стада,
 Овины дымные и мельницы крылаты;
 Везде следы довольства и труда...
 Я здесь, от суетных оков освобожденный,
 Учуся в истине блаженство находить,
 Свободную душой закон боготворить,
 Роптанью не внимать толпы непросвещенной,
 Участьем отвечать застенчивой мольбе
 И не завидовать судьбе
 Злодея или глупца в величии неправом.
 Оракулы веков, здесь вопрошаю вас!
 В уединеньи величавом
 Слышнее ваш отрадный глас.
 Он гонит лени сон угрюмый,
 К трудам рождает жар во мне,
 И ваши творческие думы
 В душевной зреют глубине.
 Но мысль ужасная здесь душу омрачает:
 Среди цветущих нив и гор
 Друг человечества печально замечает
 Везде невежества убийственный позор.
 Не видя слез, не внемля стона,
 На пагубу людей избранное судьбой,
 Здесь барство дикое, без чувства, без закона,
 Присвоило себе насильственной лозой
 И труд, и собственность, и время земледельца.
 Склонясь на чуждый плуг, покорствуя бичам,
 Здесь рабство тощее влачится по браздам
 Неумолимого владельца,
 Здесь тягостный ярем до гроба все влекут;
 Надежд и склонностей питать в душе не смея,
 Здесь девы юные цветут
 Для прихоти безчувственной злодея.
 Опора милая стареющих отцов,
 Младые сыновья, товарищи трудов,
 Из хижины родной идут собой умножить
 Дворовые толпы измученных рабов
 О, если б голос мой умел сердца тревожить!
 Почто в груди моей горит бесплодный жар,
 И не дан мне судьбой витийства грозный дар?
 Увижу ль, о друзья! народ неугнетенный
 И рабство, падшее по манию царя.
 И над отечеством свободы просвещенной
 Взойдет ли, наконец, прекрасная заря?

Но родители красавицы отказали „сочинителю“. Пушкин горюет, уезжает на Кавказ, ищет разные приключения, хочет уехать за границу; но ему было отказано. Но слава его тем паче растет, чем больше он прижимаем полицией; и когда он два года спустя делает вторичное предложение — его приняли. Пушкин торжествует. Он уезжает в отцовское имение Болдино, Нижегородской губ., где полагал быстро закончить свои хозяйственные дела. Однако в Болдине его задержала холера, свирепствующая в приволжском крае осенью 1830 года. Это была замечательная осень в жизни поэта. За три месяца своего пребывания в Болдине Пушкин создал около 30 лирических стихотворений, написал VIII и IX главы „Евгения Онегина“, „Сказку о попе и работнике его Балде“, драмы „Скупой рыцарь“, „Моцарт и Салтери“, „Пир во время чумы“, повесть „Домик в Коломне“ и сборник „Повести Белкина“.

Сегодня, когда я пишу эти строки о нашем гению, если бы не было предо мною исторических данных, я, пожалуй, сам бы не поверил, что человек в состоянии сочинить и написать в течение 85 дней 125 страниц стихотворного слога и слышим 130 страниц прозы. Это мог сделать только Пушкин!

Но теперь перейдем к последним годам жизни и творчества поэта. Это период от его женитьбы до трагической смерти, который он провел в большей мере в Петербурге, где его молодая жена с головой окунулась в шумные светские удовольствия. Она принимала у себя, выезжала на балы, дом был наполнен добрыми ее знакомыми и родственниками. Трудно было Пушкину работать в этой обстановке. Однако работать нужно было много, чтобы содержать слуг, лакеев, семью, покупать лошадей, коляски, новые платья и драгоценности для любимой Натали, как Пушкин называл свою жену.

В семейной жизни поэт не нашел желанного счастья и покоя. Его жена любила наряды и балы, на которых пользовалась огромным успехом. Но не любила она стихов мужа и часто говорила ему: „Пушкин! как ты надоел мне своими стихами“.

Успех красавицы Пушкиной до-

шел до того, что царю Николаю хотелось видеть жену поэта при своём дворе. И вот накануне нового 1834 года царь „жалует“ Пушкину камер-юнкера своего двора, что дало возможность жене „сочинителя“ появляться при царском дворе. Эта „царская милость“ привела в бешенство Пушкина, так как камер-юнкеры жаловались только молодым людям а ему было уже 35 лет. Он считал себя оскорбленным и подал в отставку, но под давлением Жуковского Пушкин взял отставку обратно. Семья увеличилась — было четверо детей: Мария, Александр, Григорий и Наталья. Материальные дела все ухудшались. Ненависть к высшему петербургскому обществу в душе Пушкина все росла и увеличивалась. Придворная знать и дворянство, которых поэт едко клеймил в своих произведениях, встретила его ропотом, клеветничеством и сплетнями. Зимой 1836 года враги Пушкина организовали против него заговор, пустив в ход подлую клевету, затрагивающую честь его жены. Главными участниками заговора были голландский посланник в России барон Геккерен и его приёмный сын Дантес, французский эмигрант, нагло ухаживавший за женой Пушкина. Вынужденный защищать честь жены и свою, затравленный сплетнями и клеветами, измученный подлыми оскорблениями, вызвал поэт на дуэль молодого офицера Дантеса. Царь знал о дуэли, но ничего не сделал, чтобы предотвратить ее и сохранить драгоценную жизнь поэта.

Дуэль состоялась 27 января 1837 года в ясный морозный день на Чёрной речке, близ Петербурга.

Когда Пушкин со своим секундантом лицейским товарищем Дантасом ехал к месту дуэли, встретил по пути сани жены своей Натали. Она сощурила свои красивые, близорукие глазки, но не узнала его. Она после бала возвращалась домой, не зная, что это последняя встреча с мужем.

На месте дуэли было ветренно и морозно. Пушкин кутался в шубу и часто спрашивал: „Скоро-ли?“ Наконец пистолеты были розданы и противники стали к барьеру. Дантес выстрелил первый. Пушкин упал лицом в снег. Секунданты бросились его поднимать, но он крикнул: „Подождите, я чувствую в себе достаточно силы, чтобы выстрелить.“ Ему подали пистолет и он долго целивши выстрелил; Дантес упал, легко раненый в руку.

Пушкина, потерявшего сознание, положили в сани и отвезли домой.

Два дня продолжались нечеловеческие страдания поэта. У постели умирающего находились его ближайшие друзья: Жуковский, Дантас, Вяземский. К дому на набережной Мойки, где жил Пушкин, днём и ночью приходили тысячи людей, узнать о здоровье поэта. В 2 часа 45 минут пополудни 29. января он раскрыл глаза и сказал: „Кончена жизнь! Душно, давит“, — это были его последние слова.

Весть о смерти поэта быстротой молнии пронеслась не только в Петербурге, но и по всей России. Дети, ученики, женщины, старики, простолудины в тулупах и лохмотьях непрерывно толпою приходили поклониться праху народного поэта. Царское правительство, боясь проявления общественного недовольства, приказало гроб с телом Пушкина отправить под конвоем жандармов в село Михайловское и там похоронить в Святогорском монастыре.

Как перчатка брошенная в лицо царю Николаю с его свитой, прозвучали пропитанные горячим протестом стихи „Смерть поэта“, написанные 30. января неизвестным тогда корнетом лейб-гвардии государственного полка Михаилом Лермонтовым:

Отмщенье государь, отмщенье!
Паду к ногам твоим:
Будь справедлив и накажи убийцу,
Чтоб казнь его в позднейшие века
Твой правый суд потомству возвестила,
Чтоб видели злодеи в ней пример.

Это только motto к стихотворению „Смерть поэта“, в котором юный Лермонтов извещает всему миру, что:

Погиб поэт! — невольник чести —
Пал, оклеветанный молвой
С свинцом в груди и жаждой мести,
Поникнув гордой головой!...

А всем царским сановникам и царедворцам, которые были главной причиной смерти поэта, Лермонтов проповедует!

А вы, надменные потомки
Известной подлостью прославленных
отцов,

Пятою рабскою поправши обломки
Игрою счастья обижённых родов!
Вы, жадною толпой стоящие у трона,
Свободы, Гения и Славы палачи!
Таватьсь вы под сению закона,
Пред вами суд и правда, все молчи!...
Но есть, есть божий суд, наперстники
разврата!

Есть грозный судия — он ждёт;
Он не доступен звону злата,
И мысли, и дела он знает наперёд.
Тогда напрасно вы прибегнете к зло-
словью:

Оно вам не поможет вновь,
И вы не смаете всей вашей чёрной кровью
Поэта праведную кровь!

За стихотворение это разумеется, Лермонтов поплатился немедленной ссылкой, но стихотворение „Смерть поэта“, несмотря на запрещение печатать, переписывалось, передавалось устно и в короткое время знал его наизусть весь Петербург от высших до низших слоёв.

Да, погиб поэт, собственно тело поэта, но поэт Пушкин не погиб, он живёт, его вещи слова осуществились. Волна революции почти во всей Европе разорвала „царские оковы“, смела „тиранов мира“ и палачей Свободы, Гения и Славы“ и „восставила Свободу“.

Пушкин скромничал, когда писал свой „Памятник“, говоря:

Слух обо мне пройдет по всей Руси
великой
И назовёт меня всяк сущий в ней язык,
И гордый внук славян, и финя, и ныне
дикий
Тунгуз, и друг степей калмык.

В этом году имя Пушкина с гордостью и любовью произносит не только двести-двухмиллионный советский народ, но с той же гордостью и любовью произносим мы Чехи и вообще все славяне.

Подобно тому как англичане гордятся Шекспиром, немцы — Гетем, так мы славяне гордимся нашим Пушкиным.

Пророк

Духовною жаждою томим,
В пустыне мрачной я влачился,
И шестикрылый серафим
На перепутьи мне явился,
Перстами легкими, как сон,
Моих зениц коснулся он.
Отверзлись вещи зеницы,
Как у испуганной орлицы.
Моих ушей коснулся он, —
И их наполнил шум и звон:
И внял я неба содроганье,
И горний ангелов полет,
И гад морских подводный ход,
И дольней лозы прозябанье.
И он к устам моим приник
И вырвал грешный мой язык,
И празднословный, и лукавый,
И жало мудрыя змеи
В уста замершие мои
Вложил десницею кровавой.
И он мне грудь рассек мечем,
И сердце трепетное вынул,
И угль, пылающий огнем,
Во грудь отверстую водвинул.
Как труп, в пустыне я лежал.
И бога глас ко мне воззвал:
„Встань, пророк, и виждь, и
внемли,
Исполнись волею моею
И обходя моря и земли,
Глаголом жги сердца людей.“

Zprávy svazu

Zájezd na Duklu

Svaz Čechů z Volyně přijímá závazné přihlášky k zájezdu na Duklu, který se definitivně uskuteční ve dnech 5—10. října 1949.

Zádáme, aby zájemci o tento zájezd se do 15. srpna t. r. přihlásili na adresu Svaz Čechů z Volyně, Zatec,

korrespondenčním listkem, na kterém nechtě uveďte jméno a příjmení osoby, která pojedí na Duklu, její přesnou adresu, věk, zda je zdráva, proč chce jet (má padlého syna, manžela a p.). Ještě jednou upozorňujeme, že stačí korrespondenční listek.

Přesné podmínky zájezdu nejsou známy, ale pro zajímavost uvádíme: cesta bude stát asi 500 Kčs (jzdenka tam a zpět), bude trvat asi 18 hodin a bude velmi namáhavá. Dále upozorňujeme, že se pravděpodobně vyskytnou potíže a nocehy a stravování.

Zádáme proto, aby se k zájezdu přihlásili pouze osoby zdravé, nepředstíralé, zkrátka osoby, které tuto namáhavou cestu snesou.

O podrobnostech zájezdu budeme zájemce včas informovat.

Odvolení proti zamítnutí nároku na soc. důchod

Reemigranti z Volyně, kteří podávají prostřednictvím okresních národních pojišťoven odvolání proti tomu, že Ústřední národní pojišťovna jim zamítla sociální důchod, upozorňujeme, že tato odvolání — podle vzoru, který jsme uveřejnili v minulém čísle Věrné stráže — musí být vyhotovena a podána dvojmo.

Výpomoci ze soc. fondu SČZV

Sociální komise Svazu Čechů z Volyně rozhodla na své schůzi, konané dne 25. 7. 1949, o došlých žádostech o sociální výpomoc takto:

Zamítnouti žádost o soc. výpomoc Evy Zákové, Brno, Wilsonovo nám. 2-V., řv. číslo 17,

zamítnouti žádost o soc. výpomoc Anely Sýkorové, Srbská, pp. Jindřichovice p. Smrkem, okr. Frýdlant,

poskytnouti výpomoc Janě Šikerové, t. č. v nemocnici v Humpolci, ve výši 1500 Kčs (zasláno na odbočku SČZV ve Šternberku).

Dovolená našeho zástupce u ČÚZ v Praze

Oznamujeme, že dovolená našeho zástupce u Československého ústavu zahraničního v Praze špkt. ing. Jaroslava Kozáka byla v r. 1949 rozvržena takto:

od 25. 7. do 7. 8. 1949 a

od 29. 8. do 11. 9. 1949.

Po dobu dovolené náš zástupce v Praze neúraduje.

Jinak úraduje u ČÚZ, Praha III, Karlovská 25, normálně, a to každé pondělí, úterý a středu od 8 do 13 hod.

Odbočka Svazu Čechů z Volyně v Podbořanech oznamuje, že počínaje dnem 1. srpna 1949 upraví své úřední hodiny takto: Úřaduje pro strany 2 dny v týdnu, a to v úterý a ve čtvrtek od 8 do 18 hod., aby se tak přizpůsobila úředním dnům místních a okresních úřadů.

K otázce další existence Věrné stráže

Svaz Čechů z Volyně denně dostává dopisy, ve kterých naši krajané reagují na možnost zastavení dalšího vydávání Věrné stráže. Dopisy jsou většinou psány těžkou, upracovanou rukou, ale sou psány od srdce, upřímně a všechny volají po tom, abychom naplnili všechny své síly a časopis vydávali i nadále.

Svaz Čechů z Volyně naše čtenáře ujišťuje, že udělá vše, co bude v jeho moci, aby náš časopis, který podle našeho názoru svůj úkol ještě nesplnil, zachránil. Musí nám ale v tom pomoci naši krajané tím, že budou rádně platit předplatné. Věřte nám, krajané Stárku, že mezi odběrateli Věrné stráže jsou takoví, kteří nemají vyrovnané předplatné za r. 1947. Ti by si měli vzít k srdci Vaše slova, když píšete:

„Vážení krajané, dnes, 22. 7. t. r. jsem zaslal 100 Kčs na tiskový fond SČZV Správně o Volyňáckých píše p. Dubec a pí Maříková: tolik tisíc nás e a nedovedeme si udržet svůj časopis. Já a moje rodina vždy na něj dychtivě očekáme. To je náš nejlepší přítel, bez kterého bychom si cítili velmi opuštěni. Mám naději, že k tomu nedojde, že nedovolíme, aby přestal existovat. Věřím, že provolání kr. Dubce a pí Maříkové nezůstane hlasem volajícími na poušti. To by byla pro nás Volyňské skutečné hanba a svědčilo by to o naší neuvědomělosti a o tom, že asi ani nevíme, co bychom ve Věrné strážci ztratili. Osud si s námi špatně zahrál, neboť nás rozházel po celé republice, stýská se nám po sobě a po tom ovzduší bratrské lásky, jakou jsme měli jeden k druhému, když jsme na daleké Volyni žili jako jedna rodina pohromadě, jeden vedle druhého. Stýská se nám po přátelích, se kterými jsme žili od mládí, na které jsme si zvykli, ale nedá se nic dělat.

Proto si musíme udržet náš časopis, který nás spojuje a ve kterém se shledáváme se svými příbuznými a známými.

Upřímně a srdečně Vás zdravíme a přejeme mnoho zdaru.

Antonín Stárek s rodinou
Fojtova Kraš, p. Vidnava, okr. Jeseník.

A závěrem dodáváme: bude-li mezi našimi krajany více tak uvědomělých, Věrná stráž bude vycházet i nadále. Věrná stráž bude vycházet tak dlouho, jak si sami budeme přát. A. N.

Budujeme sociální fond

Na svačbě sl. Mařenky Bavrové z Cejkovic s por. Karlem Václavíkem z Mohelnice, konané 17. července 1949, bylo vybráno Václavem Truksou 2680 Kčs, které byly určeny na podporu sirotků. Všem štedrým dárcům vyslovujeme vřelý dík a přejeme novomanželům hojnost spokojenosti. Václav Truksa.

Na křtinách dcery Vladimíra a Anasztazie Václavíkových v Třemšíně, okres Krnov, bylo vybráno na podnět br. Neumanna a s L. Jeničkové ve prospěch vdov a sirotků 1100 Kčs. Milým dárcům vřele děkujeme a novokřtěné přejeme hodně zdraví. Ludmila Jeničková.

Na svačbě sl. Milenky Lněmčkové z Hokova, okr. Podbořany, s p. Milanem Procházkou ze Svihova, konané 10. 7. 49, bylo vybráno 1700 Kčs na podnět bratra Alexandra Odvárky a Alexandra Loskota na sirotky po padlých. Všem dárcům srdečný dík a novomanželům silný vítr do jejich plachet. R. Odvárka.

Prosíme, aby nám urychleně sdělili své adresy Josef a Alex. Dusovi, kteří reemigrovali r. 1947 z Křemence. Kdo by o nich věděl, nechtě je upozorní na tuto zprávu. Hledá je sestra.

Administrace Věrné stráže prosí své odběratele v cizině, aby jí oznámili, kdy a komu platili předplatné za náš časopis, po případě kdo za ně platí předplatné v CSR. Ke sdělení připojte zprávu, za který rok jste předplatili a zda hodláte i nadále Věrnou stráž odebírat.

Odpovídáme do Argentiny

Krajanu Vlad. Lapáčkovi, Olegario V. Andreade, Argentina, odpovíme, že má předplatné za VS vyrovnané do konce r. 1949. Platí za něj jeho žák V. L.

Uveřejňujeme další kteří přispěli na tiskový fond:

Ant. Stárek, Fojtova Kraš	100 Kčs
Antonín Hrdlička, Liberec	50 Kčs
Anna Malevičová, Ličnice	100 Kčs
Vladimír Hibrant, Opatov	150 Kčs

Všem dárcům srdečně děkuje administrace.

K uvědoměným volyňským Čechům, jež vědí, co by ztratili zastavením Věrné stráže, se druží další a další.

Tak Vlad. Hibrant z Opatova nám m. j. píše:

„Sám jsem odběratelem VS již od vydání prvého čísla a plně oceňuji potřebu tohoto časopisu pro všechny volyňské Čechy a velmi by mě mrzelo, kdyby měla VS přestat vycházet, protože jsem si na ni tolik zvykl a těžko bych se s ní loučil.“

Pak nám dává račí k udržení VS a končí:

„Sám se také připojuji k těm, kteří přispějí na tiskový fond a odesílám 150 Kčs, t. j. dvojnásobné předplatné, na důkaz toho, že si Věrnou stráž vážím a chápu její význam.“

Podobný dopis jsme dostali od Anny Malevičové z Ličence u Ustěku, vdovy po bojovníku za naši svobodu.

Po výstižném oznámení, jak běžela prohlédnout svá potvrzení, když došla zpráva o event. zastavení VS, pokračuje:

„Tak se mi udělalo líto jediného našeho časopisu a zároveň jsem se utvrdila, že k tomu nesmíme dopustit. Mám velmi málo času, neboť jsem vdova a s dvěma dorůstajícími dětmi hospodářím na přiděleném statku, přesto plně VS čtu a chci přispět dle svých možností k jejímu udržení. Posílám Vám proto jako dar 100 Kčs za ty, kteří nemají z čeho zaplatit. Známe však mnohé, kteří mají čím zaplatit, ale nedbají. Dívím se jim velice. Já sama jsem vyrostla mezi cizími lidmi, kde se česky mluvilo jen málo, a přece miluji VS, jediné to pojitko, které nás spojuje v jedno, informuje, připomíná doby na Volyni, které nám jsou stále blízké a milé...“

Různé zprávy

Zápis žactva do I. ročníku rolnicko-chmelařské školy v Žatci se koná denně v ředitelně ústavu v Žatci (ul. Svat. Cecha 1180). Škola má vzorný školní statek, ovocnářskou a zelenářskou zahradu. — Theoretické vyučování se doplňuje vyučováním praktickým ve školním statku. Pro vzdálenější žactvo je zařízen ve školní budově internát. Dnes, kdy trpí naše chmelařství nedostatkem odborníků, naskytá se chmelařům možnost dáti svým synům odborné vzdělání ve směru chmelařském. Využijte toho pokud možno nejvíce! Informace o podmínkách přijetí sdělí správa školy.

Letošní maturitní na žateckém gymnasiu Na reálném gymnasiu v Žatci, které se stalo střediskem všech středo-koláků z Volyň, začaly letos maturitní zkoušky již 14. 6. 1949.

Zahájení byli přítomni krajský škol. inspektor, okresní škol. inspektor a zástupce KVČSM.

Z VIII. A. maturovalo celkem 21 žáků. Z toho 2 byli volyňští Češi.

Z VIII. B. maturovalo celkem 23 žáků, z nich 1 vol. Čech.

Volyňští studenti: Martinovský, Hovorka a Vacke obstáli velmi slušně. -ck-

Účastníci olympiady v STM

Pokud nám došly zprávy, účinkovali v soutěži STM, na Moravě naši: Marie Březinská, Ivan Car - solo zpěv, Tomášková a Květoňová - duo zpěv. Také byl přihlášen Václav Důbec, který se ze zdravotních důvodů nemohl zúčastnit. Je však členem Divadla pracujících v Suchdole n. O., kde s velkým úspěchem sehrál již několik rolí. K.

Dva z velikých

Nad smrtí národního umělce Vítězslava Nováka truchlí jistě celý národ. Po odchodu Emila Axmana ztrácí Morava druhou osobnost, jež milovala moravské Slovácko. Byl rodem Čech, horoucně si zamiloval Moravu a její lidové umění. Netruchlí Morava sama, truchlí celý národ a především želí jeho odchodu hudební skladatelé, neboť většina prošla jeho moudrým školením. Novákovy dílo nebylo nikdy samoúčelně zahloubáno do sebe, nýbrž plnilo vždycky své kulturně politické poslání. V době protektorátu hřmí skladatel neohroženě do světa své „De profundi:“ a v „Svatováclavském triptychu“ z téže doby vyznává svou nezlomnou víru v lepší budoucnost národa. V osvobozeném státě pak opěvuje Májovou symfonii vítěznou Rudou armádu a vítá nový život. Odešel, ale

zanechal nám zde velké bohatství svého ducha, rostoucí z tunů lidského přemětaní k výrazu spontánní životní radosti, k výkřikům opojení z krásy života.

V den jeho pohřbu přišla smutná zpráva z Kroměříže. V ten den zemřel náš básník Petr Kříčka. Původně byl Petr Kříčka inženýrem chemie, avšak nevstoupil do zaměstnání. Pobytl dlouhá léta v Paříži a Moskvě. Jeho první sbírka Šípkový keř vyšla za války 1916 a od těch dob napsal velké množství děl. Překládal z fraštiny a z ruštiny.

Zvlášť mistrně se projevil v překladu děl Puškinových do češtiny. Zasloužil se tím také o rozšíření Puškinova díla mezi našim lidem.

Oba titové velkáni jsou pro nás velikou ztrátou a pro útěchu nám zbývají jejich zářící díla. L.

Večer na Volyni

Volyň, ty krásná země — široko a daleko rozložená sluneční krajino! Tvé louky a pole voní měkce a přítulně jako matčin klín. Proč tak trvalá je vzpomínka na tebe a tvou krásu? Kolikrát ve shonu a starostech každodenního života zavírám oči a pod víčky mými promítá se pestrý a barevný film tam toho života — dhes tak vzdáleného a skoro neuvěřitelného. Film bezstarostného a radostného dětství, okouzleného mládí a později — válečnou pěti sražená k zemi svoboda. Pod zavřenými víčky páli slzy stále ostřejší. Divná země, laskavá a hojná a otekající krv bratrskou. Kvetoucí, plná něhy, smavá kráska, vtělená poesie a — umučená, trhaná se všech stran dupaná násilnickými kopyty země. Od nepamětných dob dýchána v prach, hnoucí se pod víchřicí divých náporů

Vidím krásný letní podvečer. Na čistém nebi proskakují z tmavější modří třípytná a chvějící se světla, na západě dohořívá klidný den. K vesnici se vracejí přežvykující a spokojená stáda. Z dálky vane nepopsatelná směs kadidelných vůní dozrávající úrody, květnatých luk a vod.

Vesnička ukrajinská. Malebné chatky, nesouměrně roztroušené a sbíhající se k široké a čarovné řece Ikvě. Z komínů stoupá klidně k nebi dým, na břehu všickajší koupající se děti, frkají napájející koně a z rákosí se ozývá koncert neúnavných žab. Den dohasíná, rušný život utichá. Jen žabi koncert se zesiluje. Ze široce rozložených listů harbužů, vysokých slunečnic a bobů dýchá teplo a šíří se tajemné temno. Od vod vane bahňatá vůně, od visky vůně kouře, černého chleba a pečených brambor.

Ikvo — řeko půvabná! Široce rozhozená jsou tvoje ramena, klidná a zasněná tvá hladina. Slunce v parný letní den láskyplně a vroucně líbá tvou líc a ty

odpočíváš pod jeho polibky nehybná a zářící.

Bílé květy leknínu zvedají svěží kalichy z chladných tvých vod a modravé vázky usedají okouzlené do jejich zlatých srdcí. Nebe proteplené sluncem odráží v tobě let stříbrných racků a vysoké rákosí zelenou řasou vroubí tvé jasné oči. Jak tichou a něžnou hadbou šeptají tvé vlnky za plouvající lodkou, jak jiskří a mění se tvá zčeřená hladina.

O, jak tě miluji, řeko Ikvo! Miluji tvé vody, když zapadající slunce je barví do zlato-rudých reflexů a jako koruna královská vznášejí se nad tebou bělostné a lehké obláčky vroubené oranžem a nachem a nehybnost tvou zvíří vycházející na lov dravá štika.

A později — když večer nad tebou skloní své tmavé čelo!...

Je ticho v přírodě. Jen z daleka dolehne zařičení koně. Jen bradatý mužik se vrací s lodkou plnou rákosí bezseleštně klouzaje po ztřenulém toku. Nizko, nizoučko proletí plachá kačena, v síťovi zapípá lýska. Zatoulaný čáp se vrací ke svému hnízdu, širokým vzduchem křídél protínaje vzduch.

Pozvolná hasnoucí planoucí barvy západu a ocelová šed mlhou smutku klade se na tvou líc, krásná Ikvo, jako by lítost obestřela tvé oči, že tak krásný den končí.

Však tisíce jiskrných a svěžích jiter vzplane ještě nad tebou, Volyni, a v modrých vodách Ikvy koupat se bude slunce. Tisíckrát ještě na západě rozhoří se rudou záplavou nebe, kdy slunce znavené bude klesat za obzor, hýřic naposledy bohatstvím své krásy, ale oči mé nebudou brát do sebe tu krásu, na kterou jsem hleděla vždy se zatajeným dechem, má milovaná Volyni.

A. Hřibovská.

3. olympiada 1950

Mira Andřšová
obsadila na 2. olympiadě lidového umění
a tvorby druhé místo ve hře na klavír.

Jakubov hlási

„Byli jsme pozváni do Jáchymova, abychom účinkovali u příležitosti první městské konference, a zároveň jsme si zasoutěžili s místní skupinou ČSM. Dopadlo to pro nás dobře. Obsadili jsme první místo ve sborovém zpěvu a 3. místo v sólovém zpěvu obdržela Vala Hajmanová.“ Tolik krátká zpráva našeho krajanu Svobody, který tam účinkoval se svým pěveckým sborem „Žitomír“. Je to krásné, že se takto naši přičinují ke propagaci slovanské písně. To je pravý účel, ne jen olympiadu vyhrát, ale nést slovanskou píseň dál a všem.

V. L.

Miroslav Zidlický
získal na 2. olympiadě lidového umění
a tvorby vol. Čechů třetí místo ve hře
na klavír.

Ještě není rozhodnuto, kde se bude konat třetí olympiada lidové a umělecké tvorby a již se scházejí návrhy, aby do příští soutěže bylo poято také malířství. První se ozvala naše krajanka Marie Skučková, která byla známa již na Volyni jako dobrá malířka, vyučovala naši mládež výrobě umělých květin a ručním pracím, zná dobře slovanské výšivky. Tento návrh je nutno vítati a tak příště budou do soutěže zařazeny také ruční práce a malby. Proto zájemci se mohou již teď připravovat, aby mohli včas obslati soutěž. Všeobecně docházejí hlasy, aby se třetí

olympiada konala na Moravě, teď jde o to, kde, zde musí vyvinout iniciativu odbočky SCZV na Moravě, dohodnout se a již teď začít s přípravou. Tedy vedle zpěvu solo a sboru, recitace solo a sboru, hry na klavír, housle a harmoniku, tance solo a skupin, tvorby básní, přibudou také ruční práce a malířství. — Ovšem to vše jen v rámci slovanské lidové tvorby. Při pořádání olympiady bude uspořádána výstava, kde budou věci obslané k soutěži vystaveny. Teď se čeká na hlas z Moravy.

V. L.

Besídka

Naši v Třebomí ve Slezku

Půjdete-li našim bývalým pohraničím, nedá vám to velkou práci najít v celém tom pásmu usídlené volyňské Čechy. A tak začnete-li od Aše přes Frýdlant, Trutnov a Šumperk, zastavíte se až u Hlučína, kde je poslední bašta Volyňských. Je jí pohraniční obec Třebomí, ležící v rovinném a úrodném kraji u samých hranic čs.-polských. Jdete-li z naší strany, zjeví se vám náhle jako přelud v plné zeleni zahrad a barevnosti taškových střeš. Sejdete s kopce a pak už vidíte jen dlouhé lány dozralého obilí, jež pod každým zásahem samovazače se zmenšují, a kdesi v dáli doutnající komíny polských továren

A zde, na tom úplném okraji, v té pěkné Třebomí žije 30 rodin volyňských Čechů. Jsou z různých obcí z Volyně: z Kupičova, z Hošče, z Hušči, ze Zálesí a z Černého Lesa. A nechýbí tu i reemigranti z Francie a ze Zakarpatské Ukrajiny. Zdálo by se, že v této různosti obyvatel nemůže být — a — tak krátký čas shody. Avšak chyba lávky! Všichni reemigranti spolu s místními obyvateli tvoří jednu rodinu. Zkrátka jsou všichni z Třebomí.

„Někdy si zasteskne“ — vyprávěl mi jeden z těch našich volyňských zapadlých vlastenců — „ale nemáme na to ani moc času, pořád je práce.“ Ano, pořád je práce. A podíváme-li se blíže na život této obce, je tu práci vidět. Za krátkou dobu necelých 3 roků uspořádali si celý veřejný i soukromý život velmi dobře. Kontingenty plní dobře. Jeden z Volyňských, kr. Gene, dodává už veprvé maso nad stanovené množství. To všechno oni počítají jako samozřejmost. Mimo to se dokonale starají o bezpečnost své obce a nezanedbávají ani kulturu. Mají početný hasičský sbor, vyrobený motorovou stříkačkou, jehož většinu členů tvoří naši krajané. Velitelem sboru jest také volyňský Čech, kr. Josef Egert, voják Svobodovy armády.

V obci mají svůj hudební kroužek, jehož členy jsou také většinou Volyňští.

Mimo to bylo sbráno už několik divadelních her, kde hrála mládež volyňská spolu s místní. O doměm soužití svědčí také ta skutečnost, že obyvatelé si vzájemně pomáhají a půjčují si stroje. Také několik volyňských dívek se provdalo za místní useláky.

A tak po návštěvě této obce můžete odejít s potěšením, že zde si vedou dobře a že problém asimilace, jež se stal teď hlavním problémem vedení Svazu Čechů z Volyně, je zde na dobré cestě. —ck-

Volyňští na Opavsku

Velká rodina volyň. Čechů byla rozdělena v důsledku reemigrace do všech konců republiky. Jednou takovou skupinou jsou volyňští Češi usídlení v Horních Životicích na Opavsku, v zemi Moravskoslezské.

Přišli sem z různých míst Volyně většinou do prázdných usedlostí. Dnes, když už mají za sebou dva roky houževnaté práce, stojí si velmi dobře. To je patrné už z toho, že za uplynulá období odevzdali obilín téměř všichni nad 100%. V dodávce masa a jiných domácích produktů zůstali sice pozadu. Ale to — jak správně podotkl tajemník MNV v Horních Životicích — musíme ničíst nedostatek domácího zvířectva, který se jevil po jejich reemigraci. Avšak ani taď nechtějí zůstat pozadu. Jasně to dokazuje skutečnost, že při kontrole plnění 5LP bylo zjištěno, že stav domácího zvířectva všichni zvýšili nad plán. To je zárukou toho, že i dodávky masa, mléka, vajec a j. budou pro příští období vzorné.

Soužití s místními obyvateli je dobré, i když stále se cítí ještě členy velké rodiny Volyňských. MNV plně respektuje jejich specifické potřeby a vychází jim všemožně vstříc.

Krajané Hrazdil, Hokeš a bři Krejbičové vytvořili si už loni o žních takové malé „družstvo“. A poněvadž se spolu práce osvědčila, praktikují to také i letos. Mají přidělen jeden samovazač, smluví se, na čí pole půjdou, a jede to! Práce jde až radost. Samovazač jen odhazuje snopy a hned za ním z nich už rostou mandele, postavené poctivými pracovitými rukama volyňských žen a mužů, kdysi bojovníků za svobodu a dnes hrdinů své práce.

Sousedská výpomoc, která se tak dobře osvědčovala již na Volyni, projevila se zde v mnohem větším měřítku a může být pro ostatní příkladem. —ck-

Na pranýř

Funkcionáři SCZV z ústředí i z odboček jsou často svědky smutných případů, že někteří krajané — a to i ti, kteří členy Svazu nejsou — si stěžují na své vedení a doprovázejí to často i různými pomluvami, že prý funkcionáři špatně pracují a že nekonají své povinnosti. Je proto na místě, podíváme-li se, jak to opravdu vypadá. Vezmu jako příklad naši odbočku Nový Jičín. Je svolána členská schůze, na níž se projednávají aktuální a specifické problémy, týkající se vol. Čechů. S politováním pak konstatujete, že schůze se zúčastnilo 20 členů, zatím co odbočka má přes 100 členů. Pak ovšem ti, co na schůzi nebyli, mají hromadu důvodů, aby nadávali — že oni o ničem nevědí, že se o ně nesteráme a pod.

Pak se také nemohou divit těm, kteří s námi spolupracují, že jsou spokojeni. Z toho vyplývá jasný závěr, že by udělali všichni nespokojení lépe, kdyby se více zajímali o kontakt s vedením a méně o ty nářky a nadávky, které nakonec žádné změny nepřinesou, neboť slova zůstávají jenom slovy.

A druhý konkrétní příklad. Z ústředí jsme obdrželi přips, abychom jim zaslali přihlášky některých členů. My však nemůžeme ústředí vyhovět, a to jenom proto, že ty přihlášky nemáme. Zjistili jsme totiž při prohlídce matriční knihy, že dotyční členové zapláceno mají, ale přihlášky dosud neodevzdali. Tož jsme je písemně požádali o zaslání a výsledek byl ten, že po třídním marném čekání jsme se rozjeli do obcí a tam jsme se pak dověděli, že ti členové odevzdali přihlášky br. L. Zašli jsme si tedy k němu. Začal je hledat a z 13 přihlášek našel jednu, a i tu roztrhanou. Na štěstí jsme měli nějaké čisté přihlášky s sebou, což jsme je rozdali k vyplnění. Ale do dneška na ně čekáme.

A já se ptám: je tohleto úmyslnost nebo nevědomost a nedbalost? My máme tu nejlepší vůli vycházet svým členům do krajnosti všude, ale žádáme také splnění povinnosti k nám. Takto bychom nedošli daleko. Svým reptáním škodí nejenom Svazu, že podřívají jeho autoritu, ale předně sobě samým!

A tu je ještě jeden závažný problém: placení členských příspěvků a předplatného na Věrnou stráž. Mnoho našich krajanů to odkládá ze dne na den a nakonec nedbalostí se na to zapomene. Jiní, když jsou o to požádáni, odpovědí, že Svaz pro ně nic neudělal a pod. Je však málo těch, kteří si uvědomují, kde bychom byli dnes, kdyby nebyl Svaz a Věrná stráž. Jak by dopadlo naše usidlování? Kolik by stály cesty za různými maličkostmi třeba až do Prahy? Takhle stačí obrátit se na Svaz nebo na odbočku a věc je vyřízena. Myslím, že by takové chození po úřadech stálo víc, než činí členský příspěvek, nebo předplatné za VS.

Proto vás prosím, přátelé, nenechte zvrhnouti v niveč to, co dosud bylo vykonáno a nezabrděme těsně před cílem!

Možná, že bychom brzy litovali.

Václav Dubec,

kult. ref. OSČZV Nový Jičín.

Náš zemědělec

„Kosa bude řinčet...“

Poetické naklepávání kosa, srp se zakousl do žita, a všechny pranostiky staletého kalendáře, jako sv. Prokop, Marketa, Jakub a Anna, vzaly letos hrozný konec. Pršelo, a žně, místo v červnu, začaly až koncem července. A tak „sv. Marketa hodí srp do žita“ se nesplnilo nejen proto, že se o celý měsíc žně opozdily, ale také proto, že ten srp se již dávno do toho žita nehází. Ty tam jsou ty

časy, kdy: „kosa ručně vedená sekáčem, sem tam nabrušovaná brouskem, zvonící kosa...“ atd. Ta tam je poesie a pranostika, dnes do žita vjede samovazač, a i když se sem tam špagát přetrhne, přece je to lepší nežli ta kosa a srp. A tož kam tedy s Marketou? A tak si to vše, jako celý náš život, musíme přdělát; jsou jiné doby, jiné časy.

Lidová pranostika se neosvědčila, ale tu Marketku bychom neměli vyhazovat a dát jí také, co jí patří. Ovšem ta tradice musí trochu slevit, a nesmí se nikdo zlobit, když si pozveme Marketku docela jinak, asi

Sluněčko, brouček pomocník

denně až deset mladých, za tři týdny může dát až jedno sto mladých mšic, aby tyto vykonaly své zhoubné dílo na bramborách nebo řepě. Mladá mšice za deset dní je už dospělá a zase ona nese vajíčka. Dovedete si představit, jak se to rychle plemení? Proto oceníme našeho pomocníka sluněčko, které za jeden den

takto: „Sv. Marketa hodí samovazač do žita“, a ještě když si ji představíme jako brigádníci sedící na traktoru strojní stanice, jistě ji žádný zemědělec neodmítne. Aneb: „Sv. Marketa vodí stroje do žita.“ A tak nebývá nic jiného a i ta Marketa se musí s tím strojem smířit.

Moderní samovazač je velkou revolucí v hospodářství; zaměnil práci kosa, kdysi tak vysilující, a co to děláni povřísel? A pak to kropení, aby byla vláčná, aby se nethala — tuto poesii zaměnil obyčejný „špagát“. Docela obyčejný ne, i ten musí být dobrý a musí ho být dost. Jak isme si na ta povřísla stěžovali... a jak teď brzy zapomináme. A což naši potomci? Ti již o tom nebudou nic vědět, a když jim o tom budeme vyprávět, budou poslouchat jako pohádku.

Ale i ten samovazač si musel tu svou cestu jako novota vyvácit. Lidé tenkrát říkali: „Není to dobré, moc to vymlátí obilí.“ A tak samovazač, který dnes již netáhne koňský potah, ale traktor, si musel svou povtívou službou zemědělci vyvácit svoje uplatnění. Dnes Marketa si sedne na traktor jako nějaké slovenské aneb české děvče, které se umí k práci postavit, a mají co dělat, aby snopy dali do budek. A za Marketou jdou brigádníci, ovšem i ti musí pozměnit svůj postoj k práci, abychom neslyšeli jako loni: „To jsou pracanti!“ Žně jsou jednou do roka, zemědělec na ně čeká celý rok, a čeká na ně celý národ.

Tož Svatá Marketo, ty v kalendáři i ty na poli, ukaž, co umíš! Ta v kalendáři to prohrála, žně jsou o celý měsíc později, a ty Marketo na poli se nedej, ukaž, že nejsi z kalendáře a pamatuj na to, že jsi životkou lidu.

J. K.

Sluněčko, sluněčko, kam poletíš, do nebe nebo do pekla? ... Tak nějak si hraji děti se sluněčkem sedmítečným. Ale málo lidí ví, že tento brouček je velkým pomocníkem člověka, pomáhá ničit mšice. Sotva vjede slunce, sluněčko již koná ranní procházku a loví mšice. Kde se vyskytuje mnoho sluněček, jsou tam jistě mšice. Taková samička mšice rodí

z jara zničí 50 až 100 mšic. Co by bylo, kdyby nám tento trouček nepomáhal? Svá vajíčka klade právě tam, kde je nejvíce mšic, za několik dní se vylihnu larvy, z nichž jedině požírá až dvacet mšic v jedné hodině. Proto ve chmeři je tolik sluněček — neb jsou tam mšice. Proto chraňte sluněčka a nepovažujte je za škůdce.

J. K.

Dodávky vajec na rok 1950 stanoveny

Kolem chovu slepic

Vyhláška ministerstva výživy v do-
pode s ministerstvem zemědělství, uve-
řejněná v Úředním listě dne 22. června
t. r., s platností v českých zemích ode
dne vyhlášení ustanovuje, že držitelé
orné půdy ve výměře od 0,5 ha výše
plní v roce 1950 úkoly v dodávce vajec
podle výměry orné půdy ve výši, jak
uvádí dále tabulka. Dosáhne-li rozsah
orné půdy u držitele přesně hranice vý-
měry mezi dvěma skupinami, počítá se
iž dodávka pro skupinu vyšší.

Výměry orné půdy v ha	Celkový předpis na závod	Výměry orné půdy v ha	Celkový předpis na závod
0,5 - 1	260	17-18	2990
1 - 2	390	18-19	3130
2 - 3	540	19-20	3270
3 - 4	690	20-21	3400
4 - 5	840	21-22	3530
5 - 6	1000	22-23	3650
6 - 7	1190	23-24	3770
7 - 8	1370	24-25	3890
8 - 9	1550	25-26	4000
9-10	1730	26-27	4110
10-11	1900	27-28	4210
11-12	2070	28-29	4310
12-13	2230	29-30	4410
13-14	2390	30-31	4500
14-15	2550	od 31 ha výše	
15-16	2700	+ 50 kusů na	
16-17	2850	každý další ha	

Zahrady a sady, pokud mají menší vý-
měru než 0,25 ha, plochy používané pro
vrbu košíkářskou a pro školkařské vý-
pěstky, se do rozsahu orné půdy neza-
počítávají, kdežto plochy vinic, živnosti
zahradnické a chmelnice se započítávají.
Má-li zemědělec ornou půdu ve více ka-
strálních obcích, stanoví souhrnně jeho
dodávkové úkoly místní národní výbor,
příslušný podle bydliště. Dodávkové
úkoly Čs. státních statků, n. p., budou
stanoveny zvlášť. Držitelé slepic, nema-
jící ornou půdu vůbec nebo méně než 0,5
ha, budou dodávat vejce podle skutečného
stavu chovaných slepic, při čemž se
odečte vždy jedna slepice na každého
člena domácnosti pro samozásobení. Při
počtu do 10 slepic (včetně) odvede držitel
z jedné slepice 40 vajec, z každé další
do 20 slepic (včetně) 60 a nad 20 slepic
po 100 kusech vajec z každé slepice.
Samozásobitelé z této kategorie držitelů
slepic, jakož i všichni členové domá-
cnosti držitelů orné půdy od 0,5 ha vý-
še, povazující se v r. 1950 za samozáso-
bitelé vajec, nedostanou lístky na vejce.
Podniky nebo osoby, zabývající se spe-
cialně chovem drůbeže (drůbežnické far-
my a pod.), nebo které chovají slepice
v neobvyklé míře v poměru k orné půdě
a spotřebu krmiv uhrazují převážně ná-
kupem, dodají 100 vajec z každé slepice,
kromě slepic, určených pro samozáso-
bení vajec členů domácnosti držitele sle-
pic. Drůbežárny jednotlivých zemědě-
lských družstev dodají 80 vajec ze slepi-
ce. Dodávkové úkoly pro chovatele uzna-
ných chovů budou upraveny zvláštní vy-
hláškou.

Závazek dodávky vajec převezmou ze-
mědělci uzavřením smlouvy o výkupu a
dodávce zemědělských výrobků a ne-

dojde-li k uzavření smlouvy, určí dodáv-
kovou povinnost ONV v součinnosti s
příslušným MNV. Držitelům slepic —
nezemědělcům — určí dodávkovou po-
vinnost MNV. Na dodávku se smějí od-
vádět jen slepičí vejce, vyhovující pře-
psaným jakostním podmínkám. Za slepi-
ce se pokládají všechny kuřičky vyhlá-
šeny v r. 1949 a slepice starší, s výjimkou lili-
putek.

Dodávkové úkoly držitelů orné půdy
od 0,5 ha plní se v těchto dílčích měsí-
čních dodávkách:

v lednu . . . 2%	v červnu . . . 18%
v únoru . . . 5%	v červenci . . . 13%
v březnu . . . 12%	v srpnu . . . 7%
v dubnu . . . 20%	v září . . . 3%
v květnu . . . 20%	

Držitelé slepic, kteří nejsou držitelé
orné půdy nebo drží menší výměry než
0,5 ha a plní tedy při stavu 10 slepic,
podléhající dodávce, 40 kusů ze slepi-
ce, odvedou nejméně:

V lednu 1 vejce, v únoru 2 vejce, v
březnu 5 vajec, v dubnu 8 vajec, v květ-
nu 8 vajec, v červnu 7 vajec, v červenci
5 vajec, v srpnu 3 vejce, v září 1 vejce.

Držitelé, kteří jsou povinni odevzdati
60 vajec z každé slepice chované nad
stav 10 slepic, dodají z každé slepice
nejméně:

V lednu 1 vejce, v únoru 3 vejce, v
březnu 7 vajec, v dubnu 12 vajec, v květ-
nu 12 vajec, v červnu 10 vajec, v červen-
ci 9 vajec, v srpnu 4 vejce, v září 2 vejce.

Dodávkový úkol 100 vajec z každé sle-
pice nad 20, podléhající dodávce, se plní
v těchto nejmenších dílčích měsíčních do-
dávkách:

V lednu 2 vejce, v únoru 5 vajec, v
březnu 12 vajec, v dubnu 20 vajec, v květ-
nu 20 vajec, v červnu 18 vajec, v červen-
ci 13 vajec, v srpnu 7 vajec, v září 3
vejce.

Dodávkový úkol 80 vajec (pro drůbe-
žárny jednotlivých zemědělských druž-
stev) z každé slepice, podléhající dodáv-
ce, se plní v těchto nejmenších dílčích
měsíčních dodávkách:

V lednu 2 vejce, v únoru 4 vejce, v
březnu 10 vajec, v dubnu 16 vajec, v květ-
nu 16 vajec, v červnu 14 vajec, v červen-
ci 10 vajec, v srpnu 6 vajec, v září 2
vejce.

Každá dílčí měsíční dodávka musí být
splněna do posledního dne měsíce.

Vejce, která zbudou po splnění dílčích
měsíčních dodávek, jestliže jsou současně
splněny beze zbytku i dílčí dodávky
všech předcházejících měsíců od 1. led-
na 1950, je možné prodávat na volném
trhu za volné ceny, ale jen přímo spotře-
bitelům nebo příslušnému drůbežárenskému
podniku. Mimořádné vyživovací komise
budou dbát, aby volného prodeje vajec
nebylo zneužito, a zjištěné případy se
neprodleně oznámí okresním národním
národním výborům k zavedení přísluš-
ného řízení. Ústředí pro hospodářství ze-
mědělských výrobků, mající výhradní
právo k výkupu vajec, vykoupí vejce
prostřednictvím vlastních nebo družstev-
ních drůbežářských podniků, které k tomu
budou Ústředím zvlášť zmocněny.
Ustanovení o organizaci a podmínkách
výkupu budou obsažena v tržním řádu,
který vydá ve vyhlášce ministerstvo vý-
živy.

Nechť jde o uznané chovy nebo chovy
zemědělců, odchov mladých kuřic musí
být velmi svědomitý. Musí se krmít v ur-
čilých dobách a stejně, a ne, aby slepice
a kuřata byla zavřena a na dvoře již
dávno bylo světlo. Nejlépe, když krmíme
brzy ráno, v poledne a večer; na noc před-
kládáme tvrdé krmivo. Výběr kuřiček se
děje velmi pečlivě. Ne, aby se silnější
jedinci zabili, že už z nich něco v hrnci
bude, a ty slabší se nechali dorůst. Naopak,
zabijeme ty slabší. Musíme bezpodmínečně
mít krmítka, bez kterých se nedá dost
dobře odchovávat, neboť roznesíme choroby,
na celé hejno. Krmítka musí být čistá,
často desinfikovaná, taktéž kurník. Pro
uznané chovy — aby byla správná kontro-
la — je nejlépe držet nanejvýš 60 slepic.
Kohouta musíme mít na 10—12 slepic jed-
noho. V nosných hejnech je nejlépe 100
až 300 nosnic. Praktikuje se také 600 nos-
nic, pak ale pozor na to, musí být velmi
zkušený chovatel, neb jinak se zde snadno
vyskytují různé nemoci. Tyto se pak pře-
nášejí i na okolní chovy. Držím-li slepice,
musím je pořádně krmít. Podvýživou sle-
pic se mohou připravit nejen na špatnou
snůšku, ale také na hojnou snůšku nemocí.
Jednou zaneřáděný chov nemocemi se těž-
ko těchto zbaví. Do pití občas předklá-
dáme „Chinosol“, který není škodlivý, ale
desinfikuje vnitřnosti drůbeže. Lelošni
chladné a deštivé počasí bylo příznivé pro
výskyt různých nemocí. Proto pozor!

Nedoporučuje se, aby slepice měly při-
stup na hnojiště, kam se vyvážá hnůj od
králíků, a také když něco uhynie nepohazu-
je se to na hnojiště. Uhybnulé kusy buď
hluboko zakopeme aneb spálíme. Neří-
kejte „mně uhynulo jen jedno kuře“. Může
to být náhoda, ale může to být začátek
konců celého chovu. K pití předkládáme
vždy jen čistou vodu, ne, aby pilý hnoj-
nici. Máme-li na dvoře močůvku, není řeč
o zdárném chovu. Ta patří na pole, kde
vám vydá větší úrodu. J. K.

Kvokavost slepic

je na závadu nosnosti, ovšem nedělejte
to, jako jedna pani, která se mi postěžo-
vala: „Již třikrát jsem ji strčila do vo-
dy a zavřela do sklepa.“ Pro Bůh, ne-
dělejte to také tak! Netrapte ubohou
kvočnu za to, že se jí dostavilo „matě-
ství“. To je týrání slepic. Lehké rasy,
nekvočou, jako Legornky a Vlašky ko-
roptví, zato Rhode Island a Wyandota si
velmi ráda kvokče. Proto, když nepě-
stujete jen jeden druh slepic, držte si ty
a také ty druhé. Ještě dnes je bída o ku-
řata, a tak budete mít kuřata svá, a kvoč-
na si je lehce odchová. Ovšem, když ne-
chcete, aby vám slepice kvokala, netýrej-
te ji lázněma, ale udělejte si vysutou
„odkvočárnu“, t. j. nějakou skříňku neb
koš, kde je dno z pletiva, aby si nemohla
sednout, aby ji to zespedu chladilo. Po-
věste to, aby mohl proudit vzduch, krmte
kvočnu hodně zeleným krmivem (nase-
kané kopřivy nebo vojtěška sypaná šro-
tem) a uvidíte, jak brzy přestane kvokat.
Nezapomeňte také na dostatek čisté vo-
dy. Ovšem do odkvočárny je dáváme
hned, jakmile začnou kvokat a ne až
když se pořádně rozsedí. Poléváním a
vzdušným slepice se nepomůže, ale sle-
pice zbytečně zeslábne a pak dlouho ne-
nese. K.

Zanášejí Vám slepice ?

„Musím tenhle chov zrušit,“ povídá mi jedna hospodyňka, „je to taková drůbež k ničemu, strašně mi zanášejí vejce, to abychom je přímo hlídali, kde nesou.“ Ptám se jí, jestli ví, proč zanášejí? Moje slepice chodí do kontrolovaných hnízd snášet, kde je to zaklapne a musí tam sedět, až je někdo vysvobodí, a přece tam stále chodí. Na to mi hospodyňka celá unesená radostí z takových slepic povídá: „Vezmu si od vás vajíčka nebo kuřátka.“ Ve mně to „hrklo“, neboť jsem si byl jist, že ty od mne jí také budou zanášet. Povídám: pojdte mi ukázat ta vaše hnízda a kurník. Po prohlídce jsem jí řekl: Milá paní chovatelko, ty slepice vám musí zanášet, neboť na 30 slepic mít jen 3 hnízda, to je trochu málo. A pak ta hnízda jsou nečistá, plná čmelíků, ničím nechráněná — slepice od přírody ráda vejce schovává před nepřítelem. Udělejte jim kukáně nebo bedničku trochu krytou a postavte to do kouta, aby měla slepice dojem, že ji nikdo nevidí, když snáší. Pak tam má trochu pološero, a to jí lahodí. Ovšem

zápach rozkládajícího se hnoje, kde se drží tolik hmyzu, jí nevábí! Proto slepice hledá si hnízda jiná, pohodlnější. Ta vaše slepice je dobrá a čistotná, ale sama si nemůže ten kurník a hnízda vyčistit... Nezapomeňte celý kurník často čistit, hnízda vystlat čistým senem nebo slámou, prosypat práškem proti hmyzu a nezapomenout dát tam také podkladek. Nejlepší hnízda jsou z cementu, tam se hmyz nerad drží. Podklady si koupíte, máme zde porcelánové podklady, a ty se dají často omývat. Zanesená vejce tam leží dost dlouho, než je najdete, kazí se a třeba je najde také pes nebo jiné zvíře a pochutná si. A vy budete stále jen hubovat na slepice. V kurníku nezapomeňte sbírat vejce každý den. Chov slepic nezrušte, ale zrušte ten nepořádek, a slepice se odnaučí zanášet. Hospodyňka se na mne podívala, trochu se začervenala, pak to svedla na to, že na to není čas. No, to trvá jen okamžik a máte pokoj, věřte, že to nebude trvat ani tak dlouho, jako trvá každý den hledání zanesených vajec! V. L.

Rolníci mohou žádat o snížení poistného

Rolníci mohou nyní žádat o snížení výměrovacího základu národního pojištění pro spolupracující členy rodiny starší 21 let. Je-li pracovní výkonnost pro duševní nebo tělesnou vadu spolupracujících členů rodiny starších 21 let trvale a podstatně omezena, t. j. je-li snížena alespoň o 50%, bude na žádost zemědělce sníženo výměrovací základ na částku 9000 Kčs ročně, ze které se pak platí pojištění. Procento snížení pracovní schopnosti bude zjišťováno lékařem pojišťovny. Snížení výměrovacího základu se provede od prvního dne měsíce, který následuje po podání žádosti. U všech žádostí podaných před 1. květnem 1949 se po zjištění nejméně 50% snížení pracovní výkonnosti provede snížení výměrovacího základu teprve od 1. května 1949.

Naši rolníci zaměstnávají také deputátníky a zemědělskou čeled, jejíž pracovní výkonnost je někdy podstatně omezena pro duševní nebo tělesnou vadu. V takových případech dává referát práce a sociální péče při ONV souhlas k vyplácení nižší mzdy z důvodů snížené pracovní výkonnosti. To má vliv také na placení pojištění pro národní pojištění. Vyměrovacím základem je v takových případech skutečný výdělek na penězích s připočtením hodnoty poskytovaných naturálních požitků, které činí u zemědělské čeledi Kčs 540,— a u deputátníků Kčs 750,— měsíčně. Také pro deputátníky a zemědělskou čeled platí snížené sazby od prvního měsíce, který následuje po podání žádosti, nejdříve však od 1. května 1949.

Odklad vojenského cvičení

zemědělcům

Ministerstvu národní obrany docházejí četné žádosti veřejných úřadů i jednotlivců, kteří si stěžují, že značná část zemědělců, deputátníků a zemědělských zaměstnanců je vojenskou správou povolávána na cvičení právě v době nejpřírodnějších sklizňových prací. Dožadují se hromadné změny nástupního termínu na jině, vhodnější období. Žádosti jsou motivovány tím, že příslušné vojenské útvary podaným žádostem o změnu termínu nevyhovují.

Ministerstvo národní obrany vydalo směrnice o povolávání na cvičení v tomto roce již v polovině listopadu 1948. V těchto směrnících bylo stanoveno, že zemědělci mají být povoláni k vojenskému cvičení v prvním období, t. j. v dubnu a červnu. Jestliže chtěl někdo změnu jemu určeného termínu, měl podat žádost nejpozději do 15. ledna 1949 svému vojenskému útvaru prostřednictvím okresního národního výboru místa trvalého bydliště. Vojenská správa přihlížela do-

konce i k žádostem došlým po stanoveném termínu.

Těto výhody použilo však jen nepatrné procento osob. Kromě toho převážná část lidí po roce 1938 a zejména v roce 1945 a později změnila své povolání a tuto změnu vojenským úřadům nehlásila. Protože to byli hlavně zemědělci, vojenská správa dočasně neví, že jde o zemědělce nebo zemědělské zaměstnance.

Závady nejsou tedy zaviněny ministerstvem národní obrany, nýbrž žadateli samotnými, kteří buďto změnu povolání nehlásili, anebo žádost podávají teprve tehdy až dostanou předvolání k nastoupení vojenského cvičení.

Přesto však ve snaze zajistit letošní bohatou úrodu a výživu občanstva, vydává ministerstvo národní obrany pokyn, aby příslušná doplňovací okresní velitelství vyhověla zvláště naléhavým a kritickým individuálním žádostem a pokud by nebylo možno přeložit cvičení na jiné období t. r., aby povolila odklad cvičení na rok 1950.

Výdej šatenek zemědělcům

Ministerstvo vnitřního obchodu po dohodě s ministerstvem zemědělství učinilo nové opatření pro výdej šatenek zemědělcům.

Zemědělci, kteří obhospodávají nejvýše 15 ha zemědělské půdy a občerní list na textil a obuv dosud neobdrželi pro nesplnění předepsaných povinností ke dni 1. ledna 1949, avšak kteří splní do 1. července výrobní plán a dodávkové úkoly, stanovené pro I. pololetí 1949, dostanou šatěnku s platností od 1. července 1949 s polovičním počtem bodů za těchto podmínek:

Musí splnit příslušnou část výrobního plánu ve výrobě živočišné, ke kterému se zavázali, nebo který byl předepsán pro rok 1949; příslušnou částí se rozumí zajištění splnění tohoto úkolu s přihlédnutím k dodávkovým úkolům — zastájením, odchovem dobytka, po případě sjednanou koupí.

Do konce června t. r. musí splnit alespoň 40% ročního dodávkového úkolu v hovězím dobytku, po případě aspoň 35% ročního dodávkového úkolu ve vepřovém dobytku. Zemědělci, kteří mohou splnit svůj dodávkový roční úkol, dodávkou 1 kusů hovězího dobytka, případně 2 kusů vepřového dobytka, dostanou šatěnku, i když do 30. června 1949 dosud něho neodali, mají-li však zajištěnou dodávku. To znamená, že mají dobytek ve stájích a je předpoklad, že bude na podzim dodán.

Zajímáte se

o čistokrevné chovy drůbeže?

Ministerstvo zemědělství vyává v Šbirci oběžníků pro krajské národní výbory pokyny pro uznání rozmnožovacích chovů slepic a chovů pro prodej násadových vajec pro drůbežníky rok 1949-50. Uznávání se týká jen hospodářských plemen, a to Leghornské bílé, vlašské koroptvích, českých zlatých kempenek, rhodeislanaek a wyandotek bílých. Uznávání chovu pro prodej násadových vajec budou provádět inspekční chovy hospodářských zvířat okresních národních výborů. Každý ucházející se o loži řádně vyplněné návrhy. Uznávání bude prováděno v měsíci říjnu. Přílohy se mohou také předávat do líhnařských podniků. Tiskopisy se mohou vyzít z okresních líhnařských podniků. Na zátecku jeden z prvních uznaných chovů založil náš krajan V. L. Bovický a dnes má největšího uznaných chovů v řadách našich krajanů.

Očkejte drůbež proti moru!

Úřední list přinesl zprávu ve vyhlášení ministerstva zemědělství o povinném očkování drůbeže proti moru. Za ochranné očkování se platí 5 Kčs za jeden kus poplatek vybere MNV. Těmi pěti korunami je zaplacen lék i práce lékaře. Majitelé drůbeže, která bude očkována, musí každé uhynutí po očkování hlásit MNV aneb na ONV-úřednímu lékařovi do 24 hodin, a to po dobu 6 měsíců. Za uhynutí bez uhynulou po 8 dnech po očkování může být souditi, že uhynula následkem očkování, poskytnete se majiteli odškodna.

Antonín Špatenka

(11. pokračování.)

Průkopnická vesnice

Prvé dny v únoru roku 1872 začala zima zle řádit. Po čtyři dny za sebou byl velký mráz, podle odhadu pastouška nejméně 35 stupňů. Nezbyvalo nic jiného, než aby ve dne v noci v zemláncích topili. Kravkům v jejich zemláncích byla zima, proto ženy jim z plátna ušly příkrývky, které napěchovaly listem, aby se alespoň trochu ohřály.

Po celé noci bylo slyšeti praskání dřeva v lese od velkých mrazů. Dědouněk i za těchto velkých mrazů stále hlídal a udržoval oheň.

Jednou bylo mu v jeho postolkách obzvlášť zima, proto naložil hodně polínek na oheň a šel se do své zemlánci trochu ohřát. Protože byl celý promrzlý, záhy usnul.

Mezitím dřevo šohelo a přihnala se smečka hladových vlků až k lesní pevnosti. Kousali dřevěný plot a naši průkopníci uslyšeli jakýsi šramot. Muži hned vyskočili, Čermák dýchal na okénko, ale nepodařilo se mu led odstranit. Protože šramot nepřestával, vzali muži do rukou sekery a rozhodli se, že vyběhnou rychle na dvůr, neboť věřili, že se nikdo přes 3 metry vysoký plot nemůže dostat. Musí tedy býti za plotem.

Ženy se také probudily, ale děti naštěstí spaly dál. Nyní by byli rádi věděli, zda také v ostatních zemláncích šramot slyší a jsou vzhůru. Čermák, jenž již stál se sekou v ruce, domlouval ostatním:

Vidíte, já chtěl, abychom si mezi všemi zemlánci udělali spojení. Ale kdepak, vy jste stále říkali, že je to zbytečné. Bylo by nám stačilo kousek provázku, za který jsme nyní mohli zatáhnouti, aby i ostatní kamarádi věděli, že jim hrozí nějaké nebezpečí a mohli jsme být všichni připraveni.

Mezitím se dostrojili a vyzbrojili ostatní muži v zemlánci a chystali se vyjít tiše ze dveří. Čermák si však rychle vzpomněl na radu dědy pastouška a vstal kamarády zpět. Ti udivení ptali se, zda něco viděl, ale Čermák již každému nedával lež, které zapalovali. Domníval se totiž, že jsou to vlci a proto chtěl použít podle rady pastouška oheň, aby je oděhnali.

Jakmile všechny louče vzplály, vyráželi rychle na dvůr a tu slyšeli, jak se osí žene za hrozného vřetí zpět do lesa. Průkopníci zůstali zarazení státi a když se po chvíli vzpomatovali, uvědomili si, že to vskutku byli vlci.

Když již bylo v lese ticho, šli teprve průkopníci podívat se k ostatním zemláncům. Tiše zaklepali, neboť ostatní spali a neslyšeli nic. Proto jim vyprávěli, co se právě přihodilo, i vyšli též ostatní muži ven, aby si prohlédli stopy. Chodili kolem plotu a tu najednou viděli poblíže zemlánci, kde byly kravky, plot překousaly a na obou stranách plotu snih velmi udupáný.

I pomysleli si, jak právě přišli včas, jinak by byli ráno ve chlévě nenašli ani kostičky. Rozhlédli se kolem sebe a viděli i před zemláncem plno stop.

Teprve nyní si uvědomili, že zde není nikde dědouněk Charyton a ani oheň nehořela. Udělali proto hranici na dvoře a někteří z nich u ní zůstali s tím, že ji budou po celý zbytek noci udržovat. Ostatní vzali ještě hořící louče a šli se

podívat za dědouněkem, zda se mu nic nepřihodilo.

Dávali se do bučky, ale ta byla prázdná, oheň vyhasly a proto došli až k jeho zemlánci. Když ji otevřeli, našli dědouněka, jak klidně na své palandě spí. Nechal jej tedy klidně spát a byli rádi, že se mu nic nepřihodilo.

Vrátili se pak ke kamarádům na dvůr, aby se u ohně ohřáli, neboť vyběhli ven jen trochu oblečení. Po celou noc pak udržovali oheň, neboť měli strach, aby se vlci nevrátili. Ještě zašli do zemlánců, uklidnili ženy, aby jen klidně spaly dál.

Ráno potom si vše důkladně prohlédli kolem plotu a nejnmutější ihned opravili. Bylo zde velmi mnoho stop, že je ani nespočítali. Jen kolem dědouněkovy pastoušky napočítali jich asi deset a podle rozměru usuzovali, že to byli vesměs starí vlci.

Po této strašné noci rozhodli se průkopníci, že se budou každou noc střídati, vždy po třech, a budou udržovat oheň přímo na dvoře, neboť nechtěli přemáhat starého dědouněka.

Kruté mrazy trvaly ještě několik dnů a nocí, pak pozvolna ubývaly. Posléze se začalo oteplovati.

A tak zimy ubývalo a hlásil se již měsíc březen. Ale tak rychle ubývalo zimy, ubývalo i zásob, a to jak potraviny pro rodiny, tak i krmení pro kravičky. Šetřili tak, že vykrajovali z brambor lžičkou očka, které pak ukládali do bedniček s popelem, aby je měli připraveny na sázení.

Také děti jim dělali starost, hlavně o jejich zrak. Nevycházeli totiž vůbec na světlo Boží. Proto, takmile se ukázalo trochu slunéčko, oblékly je ženy, jak nejlépe mohly a vyšly s nimi na dvůr.

Když po prvé vyšly, všem se zatočila z toho svěžího vzduchu hlava, před očima se jim zamžilo, takže po chvíli je ženy odnášely zpět. Ženy však byly trpělivé a takto děti vyváděly každý den, až si posléze zase přivykly a bylo jim docela dobře, že se jim ani zpět do zemlánců nechtělo.

Ženy i muži cítili se zase při pohybu na zdravém vzduchu zdravější. I ta jejich jednotvárná strava jim opět lépe chutnala. Byla totiž každý den stejná. Česnečka, čili jak ji průkopníci nazvali, „národní polévka“, nebo tak zvané „kyselá“. Maso měli po celou zimu jen dvakrát, a to když chytily do oka dva zajíce. To ovšem pro 17 rodin bylo velmi málo. Takže někteří z nich ani neolízli kostičku.

Bylo by se dalo chytiti zajíčků víc, ale neměli drátek na oko a na provázek, jak se o to několikrát pokoušeli, to nešlo.

Zivořili tedy, ale nezořali. Věřili, že se jednou budou mít lip, že budou mít nebudou, neboť půda byla dobrá, a tak věřili, že svou práci docílí pěkných výsledků.

Přes zimu udělali si zásobu různých výrobků. Bečky, vědra, různé náčiní a nářadí, dokonce i prkna a kola na vozy zhotovili, jen dání vůz dohrady.

Snih se pomalu ztrácel, takže brzy zbyla památka po zimě jen v hustých křovinách, kde nemohlo působiti slunce. Ačkoliv sněhu bylo mnoho, nebyla v le-

se ani památky po nějaké povodni. Všechnu vodu stáčila do sebe vsátí zem.

Děda pastoušek si opět přicházel hráti s dětmi, které ještě stále očima mrkaly, nemohly si na světlo zvyknouti. Děda byl dobrák nosil ženám vodu, štipal jim dříví a i jinak jim byl nápomocen. Ženy za odměnu zacházely s ním jako se svým, vařily mu teplé jídlo, praly mu prádlo, a tak u nich zlomácněl.

Prádlo prašlo se docela primitivním způsobem, bez mýdla. Rozdělaly si z popele louh a v neckách, které jim muži zhotovily, praly na valchách rovněž z domácí výroby. Ani žehlení nebylo jiné. Nabraly kus prádla na hůlku a kolečkem po obalené hůlce jezdily. Přes toto primitivní praní a žehlení neměli na sobě žádného hmyzu, neboť louh zničil všechny zárodky. Pak také často se myli a převlékali, děti byly do holá ostříhané, takže byli pořád všichni čisti.

Když již venku trochu oschlo, začali opět pracovati na poličku, které si na zimu připravili. Ženy si na kousku udělaly záhonky, kam později zasází zeleninu. Pracovali vskutku kolektivně, docela po družstevnicku. Neohlíželi se na to, zda někdo z nich udělá více nebo méně. Ženy se střídaly, vždy některá z nich hlídala děti a tu samozřejmě udělala méně práce, neboť musela ustavičně od práce odbíhat.

Totéž bylo u mužů, dobře se snažili, vycházeli jeden druhému vstříc. Nyní se jim pracovalo mnohem lépe, neboť měli radost, že šťastně přečkali krutou zimu. Proto jako o závod pracovali celý den, šťastni, že mohou celý den býti na zdravém vzduchu.

Při té vši práci nezapomínali nikdy každé ráno a večer se pomodlit pod lípou u hřbitova.

Věděli, že jim nepůjde vše snadno a tak, jak o tom celou zimu ve svých zemláncích snili, ale věřili, že dá-li jim Bůh zdraví, že se jim povede stále lépe a lépe. Měli již z letošní zimy zkušenosti, a hlavně pokud se týče zásob, věděli, s čím mají pro příště počítati a na co nejvíce pamatovati. Některý z nich měl ještě nějakou zbylou zlatku, ale to šetřili, neboť věděli, že co nejdříve mohou čekati vyzvání od dr. Pinkaseviče, aby doplatili zbytek kupní ceny.

Starali se všichni o všechno, jako kdyby to patřilo jednomu. Ženy vyváděly každý den ze zemlánci kravky, neboť byly také přes zimu vyhublé. I jim prospěl pohyb na vzduchu a rychle se zotavovaly. Protože ženy měly stále hodně práce, trhaly starou trávu, ryly a podobně, svěží většinou děti starému Charytonovi. Ten se o ně opravdu svědomitě staral, když šel s nimi do lesa, nikdy si nezapomněl vzít s sebou sekuru na jejich obranu. Děti se ho na všechno, co v lese viděly, vypyťovaly, na všechny rostlinky a stromy, a on jim trpělivě o všem vyprávěl. Ovšem po ukrajínsku, čemuž většinou děti nerozuměly. Když pak večer se všichni po práci sešli v jedné zemlánci, děti vyprávěly, ovšem všelijak si to popletly a bylo z toho obyčejně veselo, neboť jejich slova byla všelijak zkomolená.

Muži se nyní rozhodli, že nejdříve upraví cestu, která bude procházeti pozdější vesnicí a kterou již na zimu si vyznačili. Počali tedy zase káceti stromy, dříví řezali a skládali do metru. Průsek byl v šíři asi 10 m a pracovali na něm od západu na východ. Práhní jejich bylo, aby pozdější vesnice postavena byla na rovině a aby i cesta byla rovná. To se jim celkem dařilo, až když došli ke studni, museli z cestou uhnouti do dolinky.

Později když se jich polomci vyptávali, proč nepostavili vesničku celou na rovině, snažili se jim to vysvětliti, proč se to stalo, ale dětem se to nelíbilo. Proto jim rodiče řekli, že oni si to stavějí podle svého rozumu a nyní tedy ať mladí ukáží, jaký rozum mají.

Na poličku, na kterém si na podzim zaseli žito a pšenici, počalo se jim pomalu zelenatí osení. Měli radost z toho máleho polička a jen litovali, že neměli připravené větší, že by jistě již bídu a nedostatek neměli.

A tak zatím co muži pracovali na úpravě cesty, ženy se jednoho dne daly do velkého úklidu zemlánek. Všechno vynesly na sluníčko, vydrhly, zemláanky vyvětraly a i očka z brambor, která měly v popelu pod palandami, vynesly ven, prohlédly, zda se jim nekazí. Očka byla dobrá a proto je nechaly jen na slunci osušit. Právě ten den přišel a návštěvu Karpo a přímo k ženám na dvůr, kde ženy právě zanechaly očka brambor. Pozdravil se s nimi, poptal na jejich zdraví a po chvíli se zahleděl na očka a ptal se jich, co to suší. Když mu řekly ženy, že jsou to očka brambor na sázení, dal se do hlasitého smíchu a pravil:

— Bože, Češi, kdo to jakživ viděl, sázeti takové smrti. To se přece musí do země zasaziti velký brambor a ne toto.

Ženy však výsměch nijak neodradil a stály na svém, že jsou zvyklé z Čech sázeti jak brambory celé, tak jen tato krášená očka. Karpo se nedůvěřivě na očka ještě jednou podíval, ale pak raději vyšel ze dvora na cestu, kde pracovali muži.

Pozdravil se se všemi a průkopníci mu sdělovali, že jsou všichni živi a zdraví. Karpo měl z toho radost a proto jim sděloval, že mají přijíti k jeho manželce, že jim připravila nějaká semena. Muži tedy jej ujistili, že si někdo hned zítra pro ně přijde. Tu si však ještě vzpomněl na očka a proto se jich zeptal, zda-li to myslí vážně, sázeti je do země na místo celých brambor.

Pitr, který nebyl zrovna v náladě, byl výsměchem Ukrajince dopálen a proto mu pravil:

— Podívej, Karpo, ty si nasázíš brambory celé, vid? My si zase zasazíme ty slupky, jak si to nazval. Na podzim, dá-li Bůh zdraví, přijdeš se podívat, až budeme oybírat my, a pak pozveš nás, až budeš vybirati ty, souhlasíš?

— Ano, samozřejmě, vždyť již předem vím, jak to dopadne. To byste leda museli býti čarodějníci a ty brambory si do země přičarovati — vykládal Karpo a ubíral se cestou k domovu.

Když však Ukrajinec odešel, mužům to nedalo a proto poslali Čermáka, aby se přesvědčil, jsou-li očka zdravá, neboť nechápali, proč se jim Karpo tolik smál. Čermák tedy běžel na dvůr a prohlížel si očka. Viděl, že očka jsou zdravá a vypouštějí již klíčky. Proto s uspokojením zase odešel a vrátil se k ostatním, aby jim oznámil, že je vše v pořádku. Ještě dodal:

— On tomu asi ten Ukrajinec nerozumí a dost možná, že krájení oček bude pro něj novinkou.

Ještě stále debatovali o zdejších obyvatelích, když v tom k nim přijížděl povoz a v něm správce Skaršecký s panem Mackem.

Dříve než povoz zastavil, seskočil správce z kočáru a pozdravil se vesele s průkopníky a poptal se na jejich zdraví. Měl živý zájem o všechno jejich jarní podnikání, prohlížel si vzrostlé obilí. Posléze zastavil se u jejich projektované

cesty a dokonce s plánem on i pan Mack.

Pan správce nabízel jim svoji pomoc. Rád by jim byl pomohl také v orání, ale bohužel na velkostatku neměli takové pluhy, které by tento drn, který sloužil 28 let za pastvisko, zdovaly. Pochleboval však jim, že jsou podnikaví a chytrí, takže si jistě v tomto směru poradí. Podíval se také na kravky a když viděl, že jsou dosud hubené, a uslyšel, že málo dojí, řekl jim, aby je přivedli na velkostatky a vybrali si za ně lepší dojnice, aby měly mléko pro děti.

Pan Mackec se však mnoho nestaral o to, co zde všechno průkopníci dělají. Byl již povahou pánovitý a furiantský a dával na sobě znáti své povýšení, zejména nyní, když viděl, jak 17 rodin zde živoří. Nedal jim ani slůvko rady, nebo potěchy, a jeho chování se tedy ani našim průkopníkům nelíbilo a usoudili, že se svým chováním ani na Volny nehodí. Věděli sice o něm, že má hodně peněz, které si přivezl z Čech, ale věděli také, že je pravda, jak se říká, že peníze jsou kulaté, a neumili se s nimi hospodařit, že se brzy rozkutálejí.

Proto ani moc rádi jeho návštěvu neviděli. Pan správce, ačkoliv byl člověk naprosto cizí, byl k nim vždy laskav a choval se k nim velmi zdvořile.

Když jim tedy nabídl výměnu kravky, uvázal ji Čermák hned po jejich odjezdu na provaz a šel s ní na Bojarku. Šlo to pomalu, neboť kravka byla opravdu slabá, ale přeci jen se na Bojarku dostali.

Jakmile jej správce, který byl již dávno doma, seběhl dolů na dvůr a ukázal, do kterého chléva mají krávu odvésti.

Pak ještě sdělil Čermákovi, že v té době, co byl u nich, přišel vzkaz od dr. Pinkaseviče, že do 10 dnů se má pan Mackec a alespoň tři Češi, co zakoupili les, dostavit do jeho kanceláře. Dále řekl, že paní Náhodská je již také opět doma z Krymu a že tedy bude i ona v kanceláři přítomna. Hned mu také nabídl, že pojedou ve středu příští týden a aby tedy tři muži se připravili, že mohou jeti s nimi.

Poté dal vyvésti z chléva krávu, Čermák ještě jednou poděkoval, slibil, že ve středu tři muže vypraví a ubíral se s krávkou domů.

Když krávu přivedl, ženy ji pochvalovaly, jaké má pěkné vemeno, že bude jistě dobře dojíti, a děti tleskaly ručkama radostí, že budou mít zase mléko. Čermák oznámil všem novinu, kterou se od správce dozvěděl. Zprvu se všichni ulekli, ale pak si vzpomněli, že pravděpodobně si mají přijíti pro smlouvu, která již jest provedena, a tak se uklidnili a opět se vrhli s chutí do práce.

Ve středu časné z rána vyšli ze dvora Spatenka, Volenc a Čermák. Ptáci jim zpívali na cestu a ostatní na ně volali „nazdar“ a „ať tam dobře pořídíte“ a podobně. Na velkostatku Bojarka je už správce očekával i s panem Mackem.

Zatím ostatní, kteří zůstali doma, rozhodli se, že si půjdou prohlédnouti celý les. Dědoušek Charyton se nabídl, že je povede. Doma s děmi zůstal jen Pitr.

Ačkoliv prohlédli veliký kus lesa, nic podstatného nezjistili. Žádná cesta, ani nic podobného nedělilo les paní Náhodské od lesa hraběte Leduchovského. Za celou dobu, co chodili po lese, našli jediný kámen (nízký patník), na němž byl šlechtický znak (erb). Co tak chodili po lese, dědoušek je ujišťoval, že to všechno je les paní Náhodské. Zjistili, že je to opravdu veliký les, kde je to chvillemi až strašilo.

Když se pak vrátili unaveni ke svým zemlánkám, sesedli se na dvoře a radili se, odkud a jak začnou se stavbou vesnice. Aby nikomu neublížili, losovali mezi sebou, na které straně a kterém místě postaví si obydlí. Srovnali se mezi sebou dobře, neboť se měli vespolek rád. Snad proto, že žili tak daleko od své vlasti, že byli všichni stejně chudí a tak závist nebo sobectví mezi sebou nepoznali. Byli opravdu jako jedna rodina a dohodli se také, že budou společně po 4 až 5 let osévat pastvisko a i když budou bydleti společně, že se o vše stejným dílem rozdělí.

Večer, když se tři muži vrátili z Dubna, přivezli si vskutku tržbovou smlouvu, ovšem prozatím vcelku. Avšak dr. Pinkasevič jim slibil, že v příštích dnech přijede k nim geometr, který jim les přijde odměřit. Měli z toho všichni radost, neboť si řekli, že bude-li les odměřen, že i oni se lépe mezi sebou podělí a každý si začne pracovat na svém.

Volenc se při té příležitosti ptal, jak si ostatní myslí, že by bylo nejlépe se rozděliti. Nedostal však žádnou odpověď, ačkoliv bylo viděti, že o tom všichni přemýšlí.

I tu se ozvala také jednou žena, a to Loudová. Žena to byla velmi tichá a pracovitá a nesmělým hlasem začala:

— Domnívám se, že by bylo nejlépe, kdybychom se o les stejněoměrně rozdělili, a to na sedmáct dílů. Také o pole, které máme již upravené, se takto rozdělíme. Myslím totiž, že nejsou mezi námi žádní lichváři, že jeden s druhým cítíme, nežnámé faleš a přetvářky. Dusud jsme jeden druhému pomáhali a doufám, že tomu tak bude i nadále, neboť kdybychom se zde my mezi sebou nesnášeli a si ubližovali, co bychom mohli očekávat od zdejších lidí, kteří jsou nám cizí.

Loudová by byla ještě pokračovala, ale ozvalo se bouřlivě „bravo“. Tak bylo tedy ujednáno, aby se takto spravedlivě rozdělili.

Nyní jim ale začala zase nová starost a to o zrno na seti a i živobytí. Zásoby již všechny spotřebovali, a co nehorácně neměli ani brambory, ačkoliv se již na mnoha místech po nich sháněli. I rozhodli se proto, že poprosí opět správce Skaršeckého, zda by jim trochu brambor přenechal.

Vypravili se tedy dva muži na Bojarku a tam svoje starosti správci sdělili. Správce ihned dal přinésti od každého obilí trochu, několik kosků bramborů a pytel mouky. Pak poručil zapřáhnouti vůz, který jim zásoby zavezl až do jejich pevnosti.

Tam byla veliká radost, když viděli, že mají zase na nějaký čas o živobytí postaráno. Ženy hned lžící opatrně vykrajovaly očka a ta, co měli uschovat v popelu, již začaly sázeti. Byly rády, že budou mít tramborů v zemi hodně, doufaly v dobrou úrodu a proto se těly, že alespoň brambor budou mít i příští zimě dostatek.

Když byly zásazeny brambory, počala se sít cibule, česnek, mrkev, fazolky. Dokonce jim obchodnice Karpo přenechala i něco semen fepý krmné a cukrovky.

O petrželi, cerelu, kapustě a podobném nebylo zde na Volny ani památky. Ukrajinci již věděli mnoho o Čechách usídlených v pralese. Říkali o nich, že jsou čarodějníci, že dobyli vodu, že spalili motýrky a lopatami pastvisko, že měří víc než 10 morgů, že sázeli mnoho brambor slupky a podobně.

Geodor Savický:
Povídka

RUSKÝ ČECH

(15. pokračování)

— A odkud to víš? Nebo je to jenom tvůj dohad?

— Ne, není, to jen moje mínění. Až tu buduš, sám to poznáš. Nevím, zda je pravdou, že někdo tou revolucí velí, nebo jestli sama vyvře jako hněv národa. Jsou tu však všechny náznaky toho, že bude. Všude panuje nespokojenost. Na frontě zabíjejí lidi, v týlu umírlady a buržoasie slaví hody.

— Máš pravdu, já toho už také mám dost — stěžoval si Josef.

— A jestlipak jsi, Josefe, slyšel o té straně bolševiků? — ptal se Iljuša, ohlíže se, není-li kdo na blízku.

— Ano, když jsem byl v Rostově, vyprávěl mi o ní Vasil Ivanovič. Říkal mi, že v jejím čele stojí Lenin.

— Ticho! — zakřikl jej Iljuša — u nás v rotě jsou vyzvědači, musíš si dát pozor.

— Seznámím tě s několika kamarády, kteří jsou spojeni s podzemím, s onou stranou bolševiků.

Nato svůj rozhovor zakončili, neboť jim přistoupil jeden voják a vyrušil je: — Potkal jsi krajana, Diděnko?

— A nejenom krajana. Je to kamarád z dětství. Pracovali jsme spolu v ústavě.

— Jak je vidět, byl na frontě. Vidíš, zastavil se a my tady dřepíme a ani tím jsme ještě necítili.

— Přejde čas, že i vy to poznáte a na dým vás až omrzí — řekl jim nato Moravský.

Potom se rozešli.

V Petrohradě začal pro Moravského nový život.

V učení ubíhaly dny a týdny. Ráno měli praktická cvičení a potom ve škole probírali teorii.

Čas se však ani tehdy nezastavil. Čerch mraky národního hněvu se valily pořád blíž a blíž. Vyvrcholení bylo na dohled ruky.

Strana bolševiků byla připravena zaúder na protivnímu carskému rádu rozhodující úder.

Na frontě Rusové ustupovali. V továrnách dělníci stávkovali. Štřelet nebylo ani v týlu řádil nedostatek. Fronty pracujících na chleba se každým dnem přibližovaly. Třetí rok se už bojovalo. Blížil se historický rok 1917.

Ten rozhodl o osudu pracující třídy v Rusku.

První ledna začala stávka dělnictva v Petrohradě, která vyvrcholila v mohutné manifestace.

Na ulicích rostly nepokoje.

Učený v kasárnách pozbyvalo pravidelnosti. Vojáci se málo zdržovali v kasárnách. Nehledě na důstojnické zákazy, vojáci hleděli jak jen mohli dostat se ven. Většinou zůstávaly jen stráže.

Byl únor.

Moravský a Iljuša vydali se jednoho pracovního dne na Něvské nábřeží. Proti nim šla skupina demonstrujících žen, které nesly různá hesla a plakáty, jako: „Prý s carem, pryč s válkou, chceme chleba, a pod.“

A v těchto dnech to začalo. Byla to t. zv. únorová revoluce.

— Už to je tady! — řekl Moravský Iljušovi, když uviděl ty mohutné tábory lidu.

— Proto také ve dne nikdo nezůstává v kasárnách — pokračoval Moravský — každý se bojí, aby nás neposlali na pomoc policii střílet naše bratry.

— Přece nebudou střílet do bezbranných lidí — namítal Iljuša.

Tak šli podél nábřeží, vypravující si. Najednou se ozvaly výstřely a výkřiky lidí. Před demonstrujícími se objevila skupina četníků na koních.

Ti přední v řadách zůstali ležet. Dav se rozbíhal. Policie střílela na utíkající. Snih v petrohradských ulicích se zbarvil krví pracujících...

III. díl

Údobí občanské války

Nespokojenost ruského lidu den ode dne vzrůstala. Lid měst i venkova se bouřil. Stávky a demonstrace se zvětšovaly. Nepomáhal ani krvavý útlak carův. V mnohých městech vznikalo povstání vojáků v kasárnách. Denně utíkaly stovky vojáků z fronty.

Nepříznivé podmínky donutily cara, aby se vzdal trůnu. 2. února 1917 vydal manifest, jímž se zřekl trůnu.

To však vůbec nezměnilo situaci.

Buržoasní ministři v čele s Kerenským využili odstoupení carova a uchoopili vládu do svých rukou.

Poměry se stále horšily, neboť dělnické třídy nová vláda nepřinesla zlepšení životních podmínek. Cílem nové politiky bylo vést válku do vítězného konce a pracujícím místo práce a chleba četnické kulky a kozácké karabáče.

Krutý útlak dostoupil vrcholu.

Byly potlačovány stávky a šířilo se do demonstrantů. Kerenský organizoval dobrovolné úderní bataliony. Vojsko v záloze bylo posíláno na frontu k zadržení nepřátelského náporu.

Němci zatím útočili na všech frontách. Využívajíce vnitřního rozkolu v Rusku, postupovali stále kupředu.

Rusko stálo na okraji katastrofy.

Tak to vypadalo po únorové buržoasní revoluci, která vnesla do státu nezměrný chaos.

Trvalo to až do říjnové revoluce, v níž si dělnická třída pod vedením komunistické strany bolševiků v čele s Leninem dobyla svá práva. Hesla: „diktatura proletariátu“, „pryč s válkou“ a „mír všemu lidu“ — vnesly zcela jiný charakter do státního uspořádání.

Začalo to v Petrohradě.

Pracující masy ozbrojeně vrhly se na Zimní palác a uvěznily prozatímní vládu Kerenského. Osud Ruska vzal do rukou V. I. Lenin. Rozletěly se po celé zemi jeho dekrety a nařízení.

„Všichni společnými silami — dělníci a rolníci — brát vládu do svých rukou. Ve městech a průmyslových střediscích zakládat organizace VKŠ (b), pod jejímž vedením nemilosrdně postupovat!“

To bylo hlavním úkolem Leninovy politiky.

Buržoasie však a s ní šlechtičstvo a velkostatkáři se organizovali na odpor revoluci.

Tak se střetly dva tábory — dvě třídy. Pracující třída se opírala o drobné rolníky, dělníky a část inteligence.

Třída kapitalistů zacházela podporou u velkostatkářů, šlechticů a duchovenstva. Obě třídy se střetly v ostré srážce.

Vznikla občanská válka.

Třída pracujících v čele s V. I. Leninem vyhlásila svému nepříteli boj na život a na smrt.

Soupeř byl také silný.

Tábory se rozdělily na „bílé“ a „červené“.

Rudá armáda tvořila své řady z dobrovolců, pracujících dělníků, rolníků a nižších stavů obyvatelestva. Byli většinou uvědomělí a věděli za co bojují. V armádě pak bylo bratrské spoluzítí, dobrovolní kázeň na vysokém stupni. Rozkazy svých komisařů byly pro vojáky svatými.

Bílá garda byla utvořena také z dobrovolců. Šli do ní však lidé vyšší třídy: synáčkové statkáři a fabrikantů. Byli zde i gymnastické, důstojnický dorost z rozpuštěných učilišť, důstojníci carské armády a byli zde i lidé, vzati násilím.

Ti dobrovolci sem šli proto, že jiného jim nic nezbyvalo a někteří i z touhy po dobrodružství. Kázeň byla uvolněná, za to však krutá. Opilství a smyslivost bylo charakteristické pro bílou gardu.

Tábor první, tábor milionů pracujících vítězil, neboť síla jeho je nepřemožitelná.

Bylo jaro roku 1918. Blížily se velikonoce.

Občanská válka pokračovala svým pořádkem. Přesto však lid nezapomínal na své náboženské tradice. Všude se peklo a připravovalo, aby se mohla jít světit „paschá“.

V oknech domu Vasila Ivanoviče Kovaljeva se do pozdní noci svítilo. Hospodyně Pelahie Petrovna také pekla na svátky. Vasil Ivanovič jí pomáhal, ačkoliv neměl rád všechny ty „svaté“ svátky. Ale už k vůli ženě.

A v těchto pozdních nočních hodinách vstoupili do domu Kovaljevých dva statní mladci — Josef a Iljuša. Byli v civilu a zřejmě unaveni po dlouhé cestě.

Překvapení hospodáři teď nevěděli, co mají honem dělat. Nikdy se nenadáli, že v tuto dobu se objeví.

— Naši vojáci jsou doma! — vyrazil ze sebe radostně Vasil Ivanovič.

Pelahie Petrovna si zase zaplakala a pořád opakovala:

— Díky Bohu, že nám bylo dopřáno toto setkání!

Chlapci se svlékli a pojedli něco dobrot, které jim s arnostlivé ruce Pelahie Petrovny připravily.

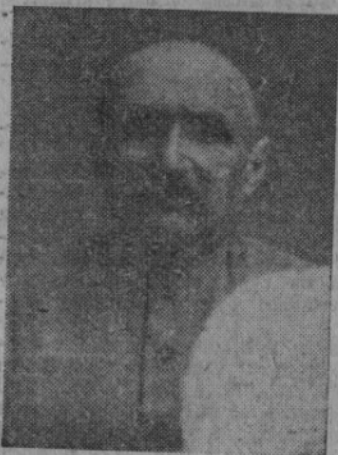
Iljuša nato se zvedl a odcházel domu potěšit své rodiče. Rozloučil se s milými hostiteli i s Josefem a vyšel z domu.

Moravský po odchodu svého kamaráda zasedl zase za stůl a s chutí se pustil do připravených pirohů.

Vasil Ivanovič seděl naproti u stolu a pozoroval s jakou chutí polyká „jeho Josef“ na sádle opekané pirožky. Sledoval každý jeho pohyb. Oba mlčeli.

Pelahie Petrovna měla plné ruce práce. Pobíhala po světnici a jen občas se podívala na muže u stolu.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Chudoba. Red. a admin.: Zatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Zatci, telefon č. 374. Rozšiřování novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB Dohledací poštovní úřad Zatec. Předplatné na rok 1949 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Zatec, a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.

Co nikdo z nás nečekal, stalo se smutnou skutečností. Tragickou ranou osudu byl vyrván nám všem, kteří jsme jej tolik milovali pro jeho ušlechtilou povahu, náš milovaný manžel, otec, bratr, švagr, dědeček a strýc, pan

Bohumil Ducháček,
zam. městského stav. dvora Č. Kamenice.
Jeho předobré srdce dotlouklo navždy ve středu dne 15. června 1949.

S našim drahým rozloučili jsme se v sobotu dne 18. června 1949 o 4. hodině odpolední z nemocniční kaple v České Kamenici na místní hřbitov.

V hlubokém zármutku:
Emilie Ducháčková, manželka
Boris Ducháček, syn, Nina Ducháčková,
snacha, Liduška Ducháčková, vnučka,
Bohumil Ducháček, bratr

Vážení krajané a známí oznamujeme smutnou zprávu, že dne 4. června t. r. tiše skonala ve stáří 88 let naše maminka, babička a prababička **Spatenková z Moskovštiny, okr. Mlynov na Volyni.**

Prosíme, kdož jste ji znali, věnujte jí tichou vzpomínku!

Jménem celé rodiny

Antonín Spatenka, Podbořany u Zátce.

Václav Strolený, nar. 1901 v Hlinsku na Volyni. Padl při vinění bojového úkolu u Dukly dne 20. X. 1944.

Prosíme všechny, kdož jste jej znali, věnujte mu s námi tichou vzpomínku.

Bůh necht' ti dá lehké odpočinutí a nám s tebou radostné shledání.

Vzpomínají a nikdy nezapomenou manželka, děti a příbuzní.

Dne 2. srpna t. r. uplynul rok od doby, kdy přestalo tlouci srdce bojovníka za svobodu **Vladimíra Glajcha, nar. 1925 v Dolince na Volyni. Zemřel po krátké nemoci v Domažlicích. Se slzami v očích na tebe vždy vzpomínáme a drahou památku si uchováme.**

Odešel jsi nám v dálný kraj,
kam cesta všech nás vede —
ach, bolno jest nám, bolno zde,
že ztratili jsme tebe.

Kdož jste ho znali, vzpomeňte s námi!

Rodiče, bratři, sestra
a příbuzní.

Úmrtí

S bolestí v srdcích oznamují všem přátelům a známým, že dne 13. července t. r. dotlouklo srdce mého drahého bratra **Josefa Kerbera** z Hlinska na Volyni, nar. 10. 5. 1877.

Při té příležitosti děkuji p. Bartuškově za jeho krásný projev a všem, kteří přišli doprovodit drahého zesnulého na jeho poslední cestě.

Jménem pozůstalých **Anna Kerberová.**

Úmrtí

Dne 4. června 1949 zemřel náš drahý manžel a otec

Vladimír Solar.

V našich srdcích však bude stále žít, nikdy na něho nezapomeneme. Co osud vzal, nikdy se už nevrací. Nám zůstal jen smutek a žal.

Dej mu, Bože, lehké odpočinutí. Světlo věčné ať mu svítí k slávě nebeské. Amen.

Efrosina Solarová, manželka

Antonín Závadský, zeť

Antonie Solarová, snacha

Marie, dcera, Josef, syn, Jaroslav, vnuč.

Krajané ze zámoří vzpomínají

Krajan **Václ. Maulis z USA RD.** 2. Hudson s. zaslal nám milý dopis, z něhož vyjímáme:

„Pan Václ. Mojd z Moravy mi předplatil Váš časopis. Jsem mu za to velmi vděčen. Časopis se mi velmi líbí a když v něm listuji a čtu známá jména, vracím se v duchu daleko tam za moře, na Volyn, kde jsem se narodil

A tu mi před očima vyvstává ten krásný obraz Hlinska, kde jsem po prvé spatřil světlo světa, a živě si představuji Vaše utrpení za války.

Vidím plát ohně v Malině a umírájící nejdražší syny a dcery u Dukly.

Vyslovuji proto všem Vaším čtenářům a krajanům, kteří ve válce ztratili své drahé od celé své rodiny tu nejhlubší soustrast. Cítíme s Vámi tu bolest a posíláme jim tam své „Spěte sladce!“

Současně vzpomínám památky drahých z naší rodiny:

Bratr ze Zátce ztratil syna ve Zdobnově, bratr **František z Moravy** ztratil syna u Dukly a bratr **Bohumil** zemřel v Hlinsku, když utrpěl na zdraví za války.

Budiž jim všem zachována věčná památka!

Malý oznamovatel

Místo hospodyně, kde chybí paní, zn. „Hledá 25letá“, do adm. t. l.

Prodám zemědělské hospodářství, získané konfiškát, z důvodů věkových a zdravotních. Výměra jest 9 ha, z toho 7.5 ha orné půdy. Zahradka z části u hospodářského objektu a z části aleje v polích, cca 200 stromů. Cena při osobním dojednání. — Nabízí **Josef Luňák, rolník, Vrchoslav čp. 21, okr. Teplice.**